

universitātes avīze

PIRMDIENA,
1998. GADA
21. SEPTEMBRIS

№ 2

TAS VAR JŪS INTERESĒT

"Atveriet ausis mūzikai!"

Jūsu uzmanībai Gata Dilāna intervija ar Dr. Gudmunduru Emilsonu, kurš nedēļu viesojās Rīgā, lai turpinātu sarunu par Ziemeļvalstu un Baltijas valstu starptautiskā mūzikas institūta izveidi.

G.D. Visupirms, esiet sveicināti Rīgā!
G.E. Paldies!

G.D. Kā pirmo jautājumu es gribētu jums lūgt mazliet pastāstīt par sevi un kā jūs nokļuvāt Rīgā?

G.E. Esmu islandietis, dzimis 1951. gadā, Reikjavīkā, ja tas jums ko izsaka (smejas). Savu sākotnējo muzikālo izglītību saņēmu Islandē un 20 gadu vecumā devos uz Savienotajām Valstīm, lai turpinātu savas mūzikas studijas. Tur es saņēmu bakalaura un maģistra grādus mūzikā Ročesteras universitātes Īstmana mūzikas skolā, kas nešaubīgi ir viena no visslavenākajām mūzikas skolām Amerikā. Pēc tam studēju doktorantūrā Indiānas universitātē Blūmingtonā, kas ir tikpat slavena un ir lielākā mūzikas izglītības iestāde pasaulē, kurā ir 2000 studentu, 5 simfoniskie orķestri, lieliski pasniedzēji utt. Man bija liels gods tur būt kā doktorantūras studentam.

G.D. Atvainojiet, pēc tik ilga Amerikā pavadītā laika, vai jums nebija sajūta, ka ir labāk palikt tur, nekā atgriezties savā dzimtenē? Vai varbūt jūs tur uzturējāties kādu laiku pēc studijām?

G.E. Tas ir ļoti labs jautājums. Tas ir *bravo* jautājums (smejas)! Nē, man, protams, nebija nekas pretī tur palikt. Piemēram, es izvēlējos rakstīt savu doktora disertāciju par poļu komponistu, nevis amerikāņu. Un es izvēlējos poļu komponistu, jo es gribēju paplašināt savu redzesloku attiecībā pret poļu kultūru un šī paša iemesla dēļ, kad esmu nobeidzis savu izglītību, es negribēju palikt ilgāk Amerikā, bet atklāt sev citas lietas un vietas, citas kultūras. Es tomēr devos mājās uz Islandi, un Islande ir mana mājvieta, taču visus šos gadus, kopš es devos prom no Amerikas 1983. gadā, esmu daudz ceļojis kā viesdiriģents. 7.lpp. ▶

JŪSU ZINĀŠANAI

Medicīnas fakultāte atkal mājās

Liela diena Latvijas Universitātē bija 4. septembris, kad Lielajā aulā notika Medicīnas fakultātes atjaunošanas svinīgā sēde.

Pulkstenis rādīja piekto vakara stundu, svinīgā pasākuma viesi savas vietas bija ieņēmuši un tad nāca LU rektors profesors Juris Zaķis, Medicīnas fakultātes dekāns Uldis Vikmanis, profesori un mācībspēki.

Vispirms skanēja Latvijas himna "Dievs, svēti Latviju!" - lepnī un svinīgi, kā apliecinājums svarīgajam notikumam.

Pirmais savu uzrunu šajā vakarā teica LU rektors profesors Juris Zaķis. Viņš atzīmēja, ka, jau dibinot Latvijas Universitāti, gaišākie prāti saprata, ka maza valsts var tikai tad nodrošināt kvalitatīvu augstāko izglītību, ja nepieļauj tās ieguves sadrumstalotību pa sīkām, savstarpēji vāji kontaktējošām vai vispār nekontaktējošām vienībām. Tas deva iespēju Latvijas augstskolai visai īsā laika sprīdī pacelties līdz tā laika Eiropas augstākajām virsotnēm, ar to apliecinot Latviju kā attīstītu, patstāvīgu valsti.

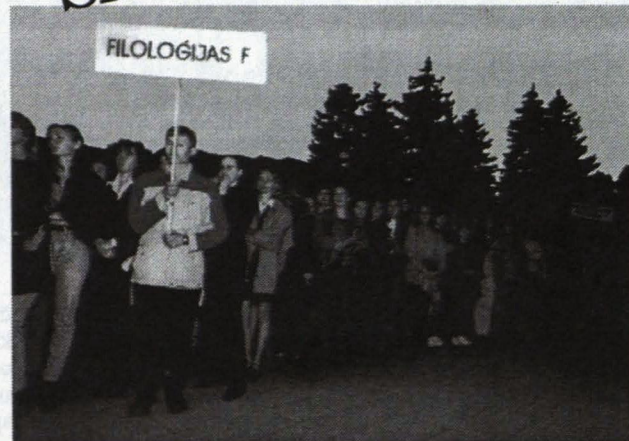
Tālāk rektors runāja par okupācijas laiku, kad arī Latvijas augstskola tika sašķelta.

Kā galveno savā runā rektors profesors Juris Zaķis uzsvēra domu, ka šodien pilnībā notiek okupācijas seku likvidēšana:

"Un nu loks ir noslēdzies - LU savu darbu atjauno 1919. gadā dibinātā, bet ar Staļina 1950. gadā parakstīto dekrētu slēgtā Medicīnas fakultāte. Tā savu darbību sāk ar 13 jauniem profesoriem, smagu konkursu izturējušiem studentiem un mums izmantošanai nodot apsolīto un daļēji jau reāli nodoto klīnisko bāzi. LR Saeima ir jau atbalstījusi valsts budžeta finansējuma piešķiršanu. Reāli sācis funkcionēt arī LU Medicīnas fakultātes atjaunošanas fonds.

Vislielākais ieguvums jaunās fakultātes studentiem, neapšaubāmi, būs iespēja izmantot LU spēcīgo studiju bāzi ķīmijā, fizikā, bioloģijā, psiholoģijā, tieslietās, ekonomikā, filozofijā, socioloģijā, vēsturē, filoloģijā, pedagoģijā un daudz citās mūsdienu veselības aprūpes darbiniekiem un šī darba organizatoriem tik ļoti vajadzīgās zināšanu sfēras. Jau gadsimtiem ilgi veidotais klasiskās universitātes tips ir kā automobilis ar četriem riteņiem, kurus tradicionāli dēvē par filozofiju, teoloģiju, jurisprudenci un medicīnu. Piemontēsīm pēdējo trūkstošo riteni cieši un droši un vis i kopā kā viens vesels dosimies uz priekšu Eiropā un visā pasaulē! Likvidēsīm beidzot to, ko mums mantojumā atstājis pēdējais pasaules karš ar tam sekojošo Latvijas okupāciju! Tā būs laba dāvana mūsu valstij tās jubilejā!" 2.lpp. ▶

ŠAJĀ NUMURĀ:

No Jaunā Studenta svētkiem uz LU dzimšanas dienu skat. atvērumu

Mēs un politika – 3. oktobrī 7. saeimas vēlēšanas 6. lpp.

Iepazīsimies ar LU Juridiskās daļas darbību 3. lpp.

Kinoforums "Arsenāls" tik tiešām klāt! 7. lpp.

LU 79. dzimšanas dienas programma

28. septembrī plkst. 14.¹⁵
Senāta svinīgā sēde
Lielajā aulā

1. Rektora J. Zaķa jubilejas uzruna.
2. Prezidenta G. Ulmaņa jubilejas uzruna.
3. LU Goda biedra un LU Goda doktora diplomu pasniegšana.

LU Goda biedrs G. Ulmanis
LU Goda doktors A. Auliciems
LU Goda doktors E. Grīslis
LU Goda biedrs A. Lembergs
LU Goda doktors T. Miljans
LU Goda doktors J. Peniķis
LU Goda biedrs M. R. Slokenbergs

4. Studentu zinātnisko darbu konkursu uzvarētāju sveikšana.

Medicīnas fakultāte atkal mājās

Milestības vārdā bija atnācis arī Latvijas ievērojamākais seksopatologs un psihoterapeits Jānis Zālītis

1. lpp.

Savā uzrunā klātesošajiem fakultātes dekāns profesors Uldis Vikmanis, atzīmējot šī mirkļa nozīmīgumu, kad atjaunotā Medicīnas fakultāte uzsāk darbu, pakāvējās vēsturē:

"Latvijas augstskolas oficiāla atklāšana ar Medicīnas fakultāti tās sastāvā, notika 1919. gada 28. septembrī, bet mēnesi iepriekš, 1919. gada 28. augustā, Latvijas Republikas pirmais izglītības ministrs un mūsu profesijas pārstāvis ārsts Kārlis Kasparsons bija sasaucis pirmo Medicīnas fakultātes organizācijas subkomisijas sēdi sešu iniciatoru sastāvā, kuras vadību sākotnēji uzņēmas Gustavs Reinharde, bet par fakultātes pirmo pagaidu dekānu 1919. gada 15. septembrī tika ievēlēts profesors Eduards Zariņš. Pirmajā mācību gadā uzņēma 207 studentus. Tas bija sākums.

Divu gadu desmitu laikā tapa pilnvērtīga nacionāla medicīnas augstskola, kas gāja līdztekus ar medicīnas pamatspecialitāšu diferenciāciju gan kā zinātniskās disciplīnas, gan arī kā augstskolas mācībspriekšmeti pirmoreiz Latvijā. Pirmie 20 gadi ietvēra fakultātes veidošanos, stabilizāciju, attīstību un noslēdzās ar paaudžu pirmo nomaņu. Šai laikā fakultāti vadīja dekāni – mūsu izcilie vecās paaudzes profesori - bioķīmiķis un fiziologs Roberts Krimbergs, internists un filozofs Mārtiņš Zīle, psihiatrs Hermanis Buduls, ķirurgs Jēkabs Alksnis, dermatovenerologs un ģenerālis Pēteris Sņikeris, bet Zobārstniecības nodaļu nodibināja un ilgstoši vadīja Kārlis Barons, Dainu tēva dēls. Varam būt lepni, ka divi mediķi bija Latvijas Universitātes rektori – oftalmologs Jānis Ruberts un Mārtiņš Zīle. Izcili bija arī cittautu speciālisti, kas bija pieaicināti fakultātes darbā - anatoms Gastons Bakmanis, farmakologs Cēzars Amslers, higiēnists Ernsts Fērmanis, patologs Romans Adelheims un citi. Fakultātes zinātniskos centienus apliecina pussimts aizstāvētu doktora disertāciju un spoža, tolaik jauno latviešu profesoru plejāde – ķirurgs un onkologs Pauls Stradiņš, internisti Kristaps Rudzītis un Jānis Miķelsons, anatoms Jēkabs Prīmanis, mikrobiologs Egons Dārziņš un daudzi citi. Varētu teikt, ka fakultāte bija sasniegusi respektējamu līmeni un tās izdots diploms kotējās augsti, ko apliecina tās audzēkņu gaitas ārvalstīs; jo diemžēl, tāda bija vēstures gaita – pēc Otrā pasaules kara emigrācijā nokļuva vairāk nekā puse no fakultātes absolventiem.

Padomju – 1940./41. gadu – fakultāte pārcieta bez būtiskākiem zaudējumiem, lai gan tika represēti gan mācībspēki, gan studenti. Vācu okupācijas laikā fakultātes darbība norisa sašaurinātā apjomā, bet mācībspēku pamatkodols tika saglabāts. Lielākais trieciens fakultātei sekoja 1944. gada rudenī, kad tā būtībā izira, uz vietas paliekot tikai dažu katedru vadītājiem. Darbu nācās sākt no jauna, pašizliedzīgi to veica profesors Pauls Stradiņš, fakultātes augšamcēlētājs. Tas nenācās viegli, un galu galā 1947. gadā viņš tika nobīdīts malā, lai vietu rastu ienācēji – turpmākie dekāni profesori bioķīmiķis Aleksandrs Šmits un ftiziātrs Ernests Burtņieks, kurš, šodien jāsaka tieši un atklāti, kļuva par fakultātes likvidatoru. Sekojot PSRS iedibinātajai un mums uzspiestai kārtībai, ar veselības aizsardzības ministra Ādolfa Krausa ieinteresētu atbalstu viņš panāca, ka fakultāte tika nodalīta no Universitātes patstāvīgā nelielā augstskolā. Rīkojumu par Rīgas Medicīnas institūta dibināšanu 1950. gada 10. jūnijā Kremlī parakstīja Staļins."

Dekāns pastāstīja arī, kāda bija fakultātes atjaunošanas gaita:

"Iniciatīvas grupas pirmā sanāksme notika 1997. gada 22. oktobrī, LU Senāta atbalsts tika gūts 24. novembrī, bet Senāta vienprātīgs lēmums par Medicīnas fakultātes atjaunošanu tika pieņemts 29. decembrī. Teikšu godīgi un atzišos, ka mēs, nedaudzie iniciatori, kas piedalījāmies šai saviļņojošajā sēdē, to atstājām, acis pamirdzot miklumam. Turpmāk sekmīgi tika sagatavotas studiju programmas, ko Se-

nāts apstiprināja 1998. gada 23. martā. 1. jūnijā fakultāte oficiāli uzsāka darbu, 15. jūlijā tika ievēlēti profesori, pēc tam uzņemti studenti visai iepriecinošā iestājkonkursā – 5,8 uz vienu vietu, veikti nepieciešamie priekšdarbi, un tā nu ir pienākusi kārtā šai dienai – 4. septembrim.

Uzrunas nobeigumā Medicīnas fakultātes dekāns Uldis Vikmanis teica "paldies":

"Latvijas Universitātes Senātam un visai plašajai augstskolas saimei, kas atkal mūs uzņēmusi savā vidū, godāmajam rektoram un citām amatpersonām, kas visnotaļ sekmējušas mūsu centienus, Augstākās izglītības padomei par korektajiem lēmumiem, daudziem kolēģiem zinātniskajās un ārstniecības iestādēs un it īpaši Latvijas Eksperimentālās un klīniskās medicīnas institūtam un Latvijas Ārstu biedrībai, ministriem un deputātiem, akademiķiem un profesoriem, daudzajiem ārlatviešu kolēģiem, Medicīnas fakultātes atjaunošanas fondam, kas sekmēja šo svētku norisi, ražotnēm, firmām, iestādēm, organizācijām un privātpersonām. Lūdzu, piedodiet, ja visus neesmu nosaucis vārdā. Sirsnīgs, sirsnīgs paldies un ļaujiet cerēt uz jūsu atbalstu un nesavtīgu palīdzību arī mūsu turpmākajās gaitās.

Godājamie svētku dalībnieki un viesi! Šodien mums ir atvērta durvis, Latvijas Universitātes plašās, lielās un smagās durvis. Mēs esam ienākuši uz palikšanu ar garā stipriem nodomiem un gaišām cerībām sirdīs:

Kalpot izglītībai un apgaisībai, Kalpot zinātnei un tautas veselībai,

Kalpot nākotnei un tēvzemei.

Lai tās piepildītos!"

Ar LU Medicīnas fakultātes atjaunošanu sveica arī Latvijas Republikas izglītības un zinātnes ministrs Jānis Gaigals. Viņš atzīmēja:

"Visi mēs esam liecinieki vēsturiskajam brīdim, kad tiek atjaunota LU Medicīnas fakultāte.

Ir daudz labu ieceru un plānu. Viens no nozīmīgākajiem stratēģiskajiem mērķiem: pārvarēt ārstu izolētību šauri profesionālā vidē, dot viņiem nopietnu akadēmisko izglītību. Latvijas Universitāte var nodrošināt moderno sociālo, ekonomisko un vides zinātņu mijiedarbību un sintēzi medicīnas izglītībā, tādējādi sniedzot topošajiem ārstiem plašāku skatījumu. Savukārt Medicīnas fakultātes mācībspēki un viņu docētie priekšmeti var piešķirt lielāku konkrētību sausi akadēmiskajai programmai, padziļinot profesionālismu citās darbības jomās. Pie līdzīgas nepieciešamības ir no-

nākusi arī Medicīnas akadēmija, sākot īstenot sociālo zinātņu programmas. Tādējādi abas augstskolas no dažādām izejas pozīcijām ir uzsākušas kustību.

Visiem mums jāatceras, ka mēs strādājam mūsu studentu labā un studentus neinteresē ne politiskās batalijas, ne arī administratīvi birokrātiskie rēbusi, bet gan studiju kvalitāte. Līdz ar to abu augstskolu – LU un LMA – līdzaspastāvošās un godīgas konkurences gadījumā ieguvēji būs studenti.

Vēlu veiksmi darbā!"

Svinīgajā sēdē piedalījās arī tāds miļš un gaidīts viesis kā Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents, akademiķis Jānis Stradiņš. Uzrunas sākumā viņš apsveica LU rektoru Juri Zaķi, dekānu Uldi Vikmani, īstenojoties viņu iecerēm par pilnīgu klasisku universitāti. Apsveikumus saņēma arī jaunie profesori un studenti. Kā teica akademiķis Jānis Stradiņš: "Daru to, pirmkārt, kā Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents, jo jaunajā fakultātē strādā vairāki mūsu ZA locekļi un Medicīnas fakultātes dibināšana var dot jaunu elpu arī akademiķu Grēna un Pumpēna vadītajam Biomedicīnas pētījumam un studiju centram, arī Eksperimentālās un klīniskās medicīnas institūtam, kas integrējies LU sastāvā.

Sveicu jūs kā cilvēks, kas no bērna dienām bijis saistīts ar veco LU Medicīnas fakultāti, tās mācībspēkiem – manu krusttēvu – profesoru Jēkabu Prīmani, tuvāko ģimenes draugu – profesoru Kristapu Rudzīti, profesoru Paulu Stradiņu, - visi viņi savas doktora disertācijas aizstāvējuši tepat – LU Mazajā aulā, bijuši LU profesori un medicīnas fakultātes dekāni.

Gan jau pati vēsture, nākotne, laiks sniegs atbildi uz jautājumiem, vai Latvijai vajadzīgas un var darboties divas medicīnas augstskolas. Domāju, atbilde būs pozitīva.

Senenos laikos prātniekam Diogēnam kāds ceļinieks vaicājis, cik ilgā laikā viņš nonākot līdz Atēnām. Diogēns nav atbildējis, atteicis: "Ej!" Ceļinieks apvainots ātrā solī devies uz priekšu. Tad Diogēns nokliedzis: "Divās dienās tu būsi Atēnās!" Kad ceļinieks vaicājis, kādēļ atbilde nav dota uzreiz, Diogēns sacījis: "Bet es taču nezināju, cik ātri tu soļo!"

Tātad – soļojiet ātrā gaitā un pareizā virzienā, tad arī sasniegsiet Atēnas!"

Latvijas Ārstu biedrības priekšsēdētājs Andrejs Požarnovs pauda atbalstu biedrības vārdā Medicīnas fakultātes atjaunošanai Latvijas Universitātē un vēlēja būt stipriem un izturīgiem arī tajos brīžos, kad dar-

bā gādies sāpīgi brīži.

Kā dāvanu viņš rektoram, Medicīnas fakultātes dekānam un profesoriem pasniedza grāmatu "Sāpju terapija".

Par medicīnas reformām Latvijā, par jauno institūciju - ģimenes ārstu un to, ka viņam jābūt vispusīgi atbilstīgam, savā uzrunā atzīmēja Latvijas Universitātes Medicīnas fakultātes Atjaunošanas fonda priekšsēdētājs Viesturs Boka.

Kad oficiālās uzrunas bija beigušās, sekoja apsveicēju rinda ar raibu raibiem rudens ziediem un sirsnīgiem vēlējumiem gan no Labklājības ministrijas, gan LU Svešvalodu, Bioloģijas fakultātes, Biomedicīnas pētījumu un studiju centra, Mikrobioloģijas un virusoloģijas institūta, Zinātņu akadēmijas, Latvijas Ģimenes ārstu asociācijas, Valsts Ģimenes veselības centra, Rehabilitācijas centra "Valed", Latvijas māsu asociācijas, Latvijas Sarkanā Krusta, Rīgas 5. bērnu poliklinikas, "Gedeon Rihter" Farmaceutiskās kompānijas, gan no LU Studentu korporācijas "Dzintra", gan LU Studentu padomes. Kad nu prezidija galds bija dāvināto ziedu krāšņi izpušķots, tika arī nolasīti rakstiskie apsveikumi gan no daktera Jāņa Gintera – Vācijā, gan no Rīgas novada Slimokases direktora, gan korporācijas "Gundega".

Skatīgos ziedus koncertā dāvāja LU sieviešu koris "Minjona" un viņu diriģents Romāns Vanags. Klātesošo sirdis veldzēja P. Barisona dziesma "Melodijas" un citas.

Koncerta otrajā daļā klausījāmies ērģelnieka Tālvaiža Dekšņa un solistes Solveiņas Rajas sniegtā "Ave, Maria" un citas garīgās dziesmas.

Kad aplausi māksliniekiem bija noskanējuši, LU rektors profesors Juris Zaķis paziņoja, ka LU vēsturē tagad ir pašķirta jauna lappuse, lai tajā rakstītu jaunus notikumus, darbus.

Skatnēja rektora "paldies" visiem klātesošajiem un atgādinājums, ka LU karogā ir Medicīnas fakultātes simbols, tāpat kā rektora ķēdē. Tie tur ir bijuši vienmēr. Kā atgādinājums par darbu, kas veicams Latvijas Universitātē.

Atbildot šim vēlējumam, Medicīnas fakultātes dekāns Uldis Vikmanis teica: "Darīsim visu, lai izaudzinātu jauno ārstu paaudzi, kas ar savām zināšanām spētu ieiet Eiropā un XXI gadsimtā!"

Šī diena noslēdzās "Māmuļas" Zelta zālē, ar šampanieti, uzkodām, augļiem un jautrām sarunām, kopīgi fotografējoties un liksmojoties, atzīmējot šo patikamo faktu.

MĀRA SADOVSKA

Dažu fakultātes viesu teiktā izraisīja vienotas emocijas gan dekānā U. Vikmanī un rektorā J. Zaķī, gan veselības valsts ministrā V. Jaksonā

Kā allaž diplomātisks un domu bagāts savā uzrunā bija akademiķis J. Stradiņš

IEPAZĪSIMIES

Viss nenotiek
pats no sevis

"Izveidojies atklātais sabiedriskais fonds "Alma Mater Fonds", nekustamo īpašumu apsaimniekošanai "Latvijas Universitātes Fonds", LU Medicīnas fakultātes atjaunošanas fonds. Dokumentus un statūtus tiem izstrādājam mēs, un, tas atkal ir jaunrades darbs, jo tie nav parastie SIA, jo juridiskais statuss ir nedaudz citāds"- par jaunāko savā darbā stāsta LU Juridiskās daļas vadītāja INĀRA KAULIŅA.

Daudzi, dzirdot nosaukumu "Juridiskā daļa" var nodomāt, ka tur sēž juriskonsulte, kas gaida kādu atnākam un pajautājam par savām problēmām. Darba apjoms ir krietni plašāks, tādēļ vecākajai juriskonsultei ANITAI ZĀKEI un juriskonsultei IVETAI STRAUTIŅAI pat nepieciešami papildspēki.

Sarunā atklājās gan prieks par sasniegumiem, gan vilšanās par neizdošanu, gan sajūta, ka reizēm gribas, lai padarīto novērtē jūtāmāk.

I.K.: Sākot no 1990. gada bija jāpārstrādā visi nolikumi. Vecā kārtība vairs nebija spēkā. Sniedzām informāciju un konsultācijas par jaunāko likumdošanu.

Fakultāšu dekāni vērsās pie mums, lai palīdzam izstrādāt nolikumus. Katrā nolikumā viens no galvenajiem uzdevumiem ir darbības mērķi un uzdevumi. Juristam grūti iedziļināties, ko dara Vēstures un filozofijas, Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātē u.tml. Varam pateikt šī normatīvā dokumenta vispārīgo struktūru, kādai būtu jābūt. Uzdrošināsim apgalvot, ka esam radījušas autordarbus jurisprudences jomā. Piemēram, integrācijas līgumi. Unikāls un nebijis process ir institūtu integrācija Universitātē, t.i., viena juridiska persona integrējas otrā juridiskā personā. Piemēram, pirkuma pārdevuma vai aizdevuma līguma paraugi ir juridiskajā literatūrā, bet šādu procesu nācās izstrādāt pašām, jo juridiskajā praksē republikā tāds līdz šim nebija pielietots.

Izglītības un zinātnes ministrija ar nelieliem labojumiem tos tūlīt apstiprināja, tā kā autordarbs izdevās.

Pamatā izmantojam Augstskolu likumu, Izglītības likumu, Likumu par zinātnisko darbību un savu līdzšinējo jurista darba pieredzi.

Ar rektora, Juridiskās daļas un LU laikraksta redakcijas kopīgu iniciatīvu sāka iznākt "LU Vēstnesis", kurš sāka informēt visu Universitātes sabiedrību par visu jaunāko likumdošanu un kā to piemēro Univeritātes darbā, kādus lēmumus pieņem mūsu vadības un lēmējinsitūcijas.

A. Z.: Univeritātē var strādāt, ja interesē un patīk tieši šī izglītības specifika. Juristi tāpat kā ārsti sadalās savās specialitātēs: terapeitos, ginekologos, ausu ārstos u.c. Mēs specializējamies valsts tiesībās, civilajās, administratīvajās. Jā, par laimi, ar kriminālajām tiesībām vēl darīšanas iestādei nav bijušas. Protams, visām tiesām ir jāgatavojas pamatīgi, lai vinnētu.

Ināra Kauliņa

I.K.: Nekad neatsakām, ja studenti, darbinieki vai mācībspēki nāk un prasa konsultāciju vai informāciju, ja kaut ko vajag no normatīvā materiāla. Vismaz pasakām, kur meklēt atbildi.

- Cik ilgi strādājat LU?

A.Z.: Univeritātē strādāju jau trīsdesmito gadu.

I.K.: Es ar pārtraukumiem deviņus gadus. Atstāju privāto biznesu un atgriezos Univeritātē. Svarīgi, ar kādiem cilvēkiem kopīgi jāstrādā.

A.Z.: Domāju, ka pēdējie četri gadi ir bijuši ļoti produktīvi, daudz padarīts, tā kā, LU jubileju sagaidot, nevajadzēs sarkt.

Viens no darbiem, kuru neizdevās realizēt līdz galam, jo LU pietrūka finansu, lai to publicētu, bija mūsu sakopotais juridisko aktu krājums - no visiem izdotajiem likumiem, kas attiecas uz Universitāti, uz izglītību, zinātni, studentiem, Ministru kabineta noteikumi, Rīgas domes lēmumi, mūsu iekšējie lēmumi.

Informējām par izdarīto, atceramies, ka "Univeritātes Avīzes" redakcijā izgatavojāt maketu, taču neatradās budžeta līdzekļi iespiešanai. Disketes variantu palīdzēja Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju centra direktors, lai iepazītos ar to. Nesen saņēmām no Izglītības un zinātnes ministrijas izvērtēšanai priekšlikumiem par lietderību "Normatīvos aktus augstskolu un zinātnisko iestāžu darbībai"!... Kā mēs tagad varam dot negatīvu vērtējumu, ja dienasgaismu ieraudzījis mūsu gatavotais darbs. Atliek priecāties, ka citiem nauda atradusies. Neesam nenovīdīgas.

I.K.: Univeritātē pirmā no Latvijas augstskolām izstrādāja Satversmi un pārējās augstskolas pēc tam to ņēma par paraugu. Ar gandarījumu varam teikt, ka daudzus dokumentus esam izstrādājuši pirmie, pēc

kuriem pēc tam mācās citi. Varam tikai priecāties, jo, ja ne citādi, tad tāda veidā mūsu darbu novērtē un atzīst.

- Vai jūs meklē, kad jārisina arī citāda rakstura problēmas, piemēram, individuālas nesaskaņas u.tml.

A. Z.: Jā, pie mums nāk ar dažādām problēmām. Dažkārt jāiejušas arī neparastās un kurozās situācijās, bet mēģinām rast kopēju atrisinājumu. Univeritāte ir liela, tajā strādā un darbojas ļoti daudz cilvēku, taču mēs cenšamies palīdzēt un neatteikt nevienam. Pēdējā laikā slodze kļuvusi tik liela, ka lūgšim paplašināt štatu, jo tāds slēdziens bija arī Valsts kontroles atzinumā.

I.K.: Piemēram, Studentu Padome lūdza palīdzību pirms Jaunā studenta svētkiem, jo autortiesību aģentūra, kas it kā esot noslēgusi līgumus ar visiem autoriem, kuru mūzika skanēs, pieprasa kā starpnieks 8% no visiem ienākumiem.

Juridiskajā daļā ir bezgalīgs vizējamo un glabājamo līgumu skaits, piemēram, LU Saimniecības daļas telpu nomu līgumi, Zinātņu daļas zinātniskie, Arējo sakaru daļas sadarbības līgumi, bibliotēku līgumi, astronomiskās observatorijas utt. Tas tā ieskatam. Mūsu uzdevums ir visus līgumus pārskatīt, lai nebūtu aizskartas Univeritātes intereses, jo visai bieži tie ir nepilnīgi izstrādāti.

- Parasti lielāks gandarījums ir par to, kas nācis grūtāk. Vai jūsu praksē ir arī tādas lietas?

A.Z.: Ilgi nebija likuma, ka juridiskas personas var atgūt savus īpašumus, kas bijuši līdz 1940. gdam. Likums darbojās tikai fizisko personu interesēs. Nākošā barjera - mums lika pierādīt, ka esam tiesīgi mantinieki. Daudz karojām līdz tiesvedībā vispār pieņēma lietu par juridiskā fakta konstatāciju, jo tiesā apgalvoja, ka atrodamiem tajā pašā juridiskajā

Anita Zaķe

adresē, kāpēc kaut ko vēl jāpierāda. Tieši tāpēc ļoti daudz strādājām ar arhīvu, bibliotēkās, lai dabūtu fakta konstatāciju, ka esam tiesīgie mantinieki un Latvijas Univeritāte ne uz brīdi nav pārtraukusi savu darbību. Tikai pamazām varējām atgūt dāvinājumus un testamentāros novēlējumus.

1991. gadā iesniedzām pieņemumus uz īpašumiem. Tagad beidzot atgūvām zemi. Mecenāts K. Morbergs savā testamentā rakstīja, ka savus īpašumus novēl Latvijas Univeritātei (namīpašums Basteja bulv.10, 12, Valņu ielā 10, zeme zem viesnīcas "Rīga", nekustamais īpašums Jūrmalā, Dzintaru prosp. 52/54). Interesants fakts, ka arī Rīgas Tehniskās universitātes rektors izvirzīja savas prasības, jo arī esot universitāte, tikai tehniskā.

Manuprāt, nozīmīgākais atgūvums ir tekstilrūpnieka Roberta Hirša un Almas Hiršas atstātais mantojums fabrika "Rīgas audums", kas šobrīd ir privatizācijas aģentūras valdījumā un viņu vasaras muiža Līgatnes pagasta "Ratnieki".

Tautskolotāja, izglītības un atturības kustības atbalstītāja, rakstnieka Jāņa Dāvja īpašuma lietā tiesa ilga piecus gadus, izējot visas instances (rajona tiesu, Apgabaltiesu, Augstāko tiesu) un noslēdzās Augstākās Tiesas Senāta civillietu departamentā! LU atzītas īpašuma tiesības uz 2/3 domātām daļām nekustamā īpašuma Rīgā, K. Barona ielā 49 ar uzlikumu vispārnodēriem un labdarīgiem mērķiem. Pēc tiesas sēdes lietā, kas ilga piecus gadus bija tāds emocionāls pacēlums, ka grūti izteikt, lai arī nepūlējāties personīgām labumam.

Tiesa kā process ir liels emocionāls saspringums, ja godprātīgi pieiet savam uzdevumam. Pirms katras tiesas sēdes abas izrunājam par konkrē-

to lietu krustu un šķērso, lai zinātu atbildēt un nebūtu neparedzētu jautājumu. Jurists nevar strādāt viens pats, parasti veidojas tandēmi. Mūsu tandēmam ar Ināru ir četri gadi.

- Kādi vēl mantojumi atgūti?

I.K.: Nams Nometņu ielā 18 - peļņai no nomas īres līgumiem (Kārļa Karpa novēlējums). 1/3 domātā daļa no nekustamā īpašuma K. Barona ielā 28/28a Minnas - Matildes (Vilhelmīnes) Petkēvičas novēlējums LU trūcīgu studentu atbalstīšanai. Atgūti kopumā 16 zemes gabali.

Nācās iet līdz pat Centrālajai zemes komisijai Saeimā, jo, lūk, likumā par zemes privatizāciju laukos nekas nav teikts par juridiskajām personām, lai atgūtu zemi Līgatnes pagasta "Ratniekos".

- Kas to apsaimnieko un kas tur notiek?

I.K.: Tur ir pārvaldnieks. Nākotnei ir projekti, kā izmantot muižas ēku un 117 ha zemes. Viens no tiem ir lauku tūrisma projekts, vai atpūtas bāzes ierīkošana LU darbiniekiem. Vēl variants var būt, ka "Ratnieki" kļūst par bioloģijas un ģeogrāfijas studentu bāzes vietu, jo zeme atrodas līdzās Gaujas Nacionālajam parkam.

- Jūs šahu esat spēlējušas, tur arī jāparedz vairāki gājieni uz priekšu?

A.Z.: Jā, kādreiz spēlējām. Tagad neiznāk laika, taču cenšamies uzturēt labu fizisko formu. Es spēlēju pingpongu un apmeklēju veselības rehabilitācijas centru LU Aspazijas bulvārī 5.

I.K.: Es peldu.

- Varam vēlēt peldēt arvien dziļākos ūdeņos, lai darbi sekmetos un Latvijas Univeritātes intereses arvien aizstāvētu spējīgi juristi.

Jaunā Studenta svētkos ceļā uz Gaismas pili

Latvijas Universitātei (Himna)

Edvarta Virzas vārdi

Līdzīga saulei Tu atnes mums
dienu,
Gudribu vērīgiem gariem Tu
sniedz.
Celdamās augstāku pati arvienu.
Tautai Tu augstāku pacelties
liec.

Latvijas slava un Latvijas
glītums,
Mākslām un zinībām patvērums
tur.
Svešs lai, kā ozoliem mūžīgiem
vītums
Viesiem, kas mūžīgu uguni kur.

LU JUBILEJA

Aicinājums visiem LU
mācībspēkiem, darbiniekiem
un bijušajiem LU studentiem

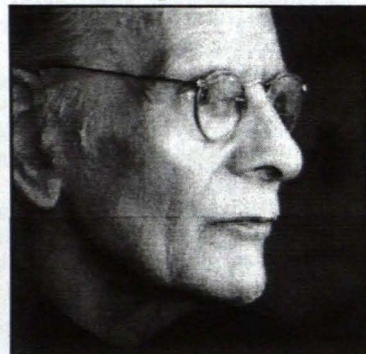
Nākamgad LU atzīmēs savas
pastāvēšanas 80 gadus. LU mā-
cībspēku grupa gatavo LVU vēs-
turi (1944 – 1990). Blakus arhī-
vu materiāliem, LVU vēstures
pilnīgākai atspoguļošanai nepie-
ciešami LVU mācībspēku, darbi-
nieku un studentu atmiņu pierak-
sti vai apcerējumi. Atmiņu pie-
rakstus, atsaucoties uz autoriem,
izmantos minētās grāmatas uz-
rakstīšanā, nozīmīgākos apcerē-
jumus publicēs "Universitātes
Avīze", LU žurnālā "Latvijas
Vēsture" vai apkopos īpašā krā-
jumā.

Atmiņu pieraksti un apcerēju-
mi iesniedzami (vai piesūtāmi)
LU Vēstures un filozofijas fakul-
tātē, Latvijas vēstures katedrā
(Rīgā, Brīvības bulvārī 32, 4.
stāvs, 512. telpa, tālr. 7-281265).

Pedalīsimies Universitātes
vēstures rakstīšanā mūsu *Alma
maternā* kotnes labā!

Pateicībā par sadarbību –
PROF. HEINRIKS STRODS,
autoru kolektīva vadītājs

Oļģerts Auns - baltu pētnieks

Savas 75. jubilejas priekšvaka-
rā – Oļģerts Tālivaldis Auns vēl grib
paveikt daudz. Vēsturnieks O. T.
Auns savu dzīvi ir veltījis baltu tau-
tu vēsturiskajai izpētei un veicinā-
šanai. O. Auns cenšas izdalīt baltu
īpatnības, kas veido vienu kultūras
veselumu. Vienalga, vai tie ir lat-
galieši, latvieši, lietuvieši vai livi.
– Vajag panākt baltu un baltiešu
vienotību gan no augšas, gan no
apakšas, – saka Oļģerts Auns.

Vēsturnieku urda neizpratne, kā-
pēc nav baltu un baltiešu draudzīga
interese vienam par otru. Viņš ap-
galvo, ka Baltijas valodu pamatu
mācīšana skolās būtu ļoti apsvei-
cams sākumsolis. Nav vajadzīgas
arī tik formalizētas robežas Balti-
jas valstu starpā.

Pētnieks ir iecerējis izveidot ce-
ljošu izstādi "Balti laikmetu grie-
žos", diemžēl nav vēl atradušies
sponsoru šāda projekta īstenošanai.
Pēc viņa iniciatīvas neseno tikai at-
jaunota bijušā LU rektora un acu
ārsta Jāņa Ruberta (25.05.1874. –
01.11.1934.) piemiņas vieta, kas
padomju laikā kļuva par ielas sa-
stāvdaļu.

Oļģerts Auns domā, ka mūsdie-
nu Latvijas studentiem trūkst pa-
triotisma un savu pirkstu ir pielicis
kosmopolitisms. Studēt ārzemēs
esot labi, bet vajagot atgriezties un
sēt sēklu mājās. Trūkstot skolotā-
ju, kas audzinātu jaunatni patrioti-
kā garā, jo padomju sistēma centās
nīdēt "patriotisko domu". Kā vis-
nīstamāko padomju ietekmes palie-
ku Oļģerts Auns uzskata mugurkau-
la, personiskā viedokļa ("locīša-
nās") un konkrētas rīcības trūkumu.
Balti savā mentalitatē esot labesti-
gi, it īpaši prūši, no kuriem, kā pē-
dējo, zināmo vēsturnieks min Hein-
cu Georgu Podēlu no Dortmundes.
Pretstatā – latviešu savstarpējo ne-
novīdību O. Auns uzskata par tra-
ģisku lietu.

GATIS DILĀNS

Atdots gods bijušajam LU rektoram

Šodien šeit mēs esam sanākuši, lai atdotu pelnīto godu Latvijas Universitātes rektoram profesoram JĀNIM RUBERTAM, kurš gan zemes klēpī guldīts ne tieši tajā vietā, kur pašlaik stāvam.

Vēl no mūsu atmiņas neizzudušais baigais režīms bija iecerējis iznīdēt mūsu pagātni, no Latvijas zemes noslaucīt tās svētvieta – Rīgas Lielos kapus. Tika iznīcinātas daudzas kapu vietas, pašai kapu teritorijai pa vidu izvelkot asfaltētu ceļu. Un tā nu iznāca, ka šī melna lenta pārklāja mūsu rektora atdusas vietu. Mēs to fiziski nenosargājām, par ko saņemsim mūsu pēcnācēju pamatotus pārmetumus. Mēs varam tikai cerēt, ka kādreiz mums pietiks spēka likvidēt šīs nepiedomāmās rīcības sekas.

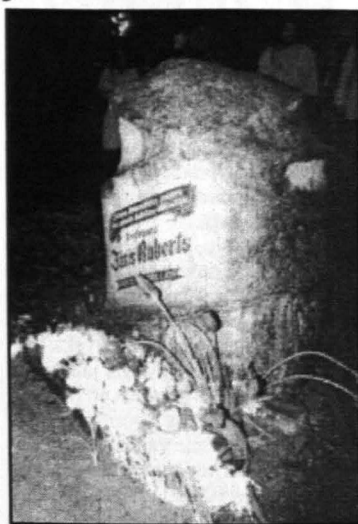
Bet laiks neapsturami plūst, un daudz ko no mūsu atmiņas izdzēs. Un mēs nevaram gaidīt, ka pieļautos grēkus par labu vērsīs citi. Tāpēc savā un savu kolēģu vārdā varu izteikt visdziļāko pateicību tiem, kas panāca šīs piemiņas zīmes uzstādīšanu LU rektoram profesoram Jānim Rubertam vietā, kas ir tik tuvu viņa istajai atdusas vietai, kuru, sekojot LU tradīcijai, varēsime apmeklēt jubileju reizēs un nolikt pie tās ziedus.

Īpašu pateicību ir pelnījis mūsu tautas vēstures pētnieks Oļģerts Tālivaldis Auns, kurš ir šī notikuma galvenais iniciators un organizētājs. Kaut tādu cilvēku mūsu vidū būtu daudz!

Lai šī reize kļūst par sākumu šādiem apmeklējumiem, jo kalendārā šai dienai ir īpaša nozīme: tā taču ir mūsu rektora 124. dzimšanas diena!

Dokumenti vēsta, ka Jānis Ruberts ir dzimis 1874. gada 25. maijā, tepat Bolderājā. 1899. gadā beidzis studijas medicīnā, mūsu tautiešu tik ļoti iecienītajā un mīļētajā Tērbatas universitatē, turpat 1903. gadā iegūstot medicīnas doktora grādu. Viņa tālākās darba gaitas saistītas ar Kijevas universitāti. Dibinoties Latvijas Universitātei, viņš tiek aicināts uz Rīgu kā jau pazīstams speciālists acu slimībās. Tūlīt pēc ierašanās Latvijas Universitātē – 1922. gada pavasarī – viņu ievēl par oftalmoloģijas profesoru. Tā paša gada 11. aprīlī viņš kļūst par LU Acu klinikas direktoru.

1923. gadā, atbilstoši tikko kā pieņemtajai LU Satversmei, viņu ievēl par LU rektoru uz toreiz pieņemto termiņu – vienu gadu. (Un

tā mēs varam šodien atzīmēt vēl vienu jubileju: 75. gadadienu kopš Jāņa Ruberta stāšanās Latvijas Universitātes rektora amatā). Izņemot tiesības tikt ievēlētam vēl uz vienu termiņu, viņš paliek šajā amatā līdz 1925. gadam.

LU divdesmitgadei veltītajā grāmatā "Latvijas Universitāte 1919 – 1939", kur katram bijušajam rektoram dots īss viņa darbības raksturojums, par rektoru Jāni Rubertu ir teikts: "Rektoram J. Rubertam nācās ar lielu neatlaidību, bet arī ar sekmēm aizstāvēt Saeimā Universitātes pieaugušās vajadzības. Viņa un tāpat viņa pēcnācēja – M. Zīles laikā – nodibinājās LU akadēmiskās tradīcijas, ar ko Universitātes darbība ievirzījās arvien vairāk kārtējā gaitā."

Atstājot rektora amatu, profesors Jānis Ruberts līdz sava mūža beigām turpina aktīvu LU mācībspēka un zinātnieka darbu. Viņš mirst 1934. gada 1. novembrī, 60 gadu vecumā, tepat Rīgā.

Pirms nedaudz gadiem izveidotajā LU rektoru portretu galerijā LU galvenajā ēkā, arhitekta un arī LU bijušā rektora Eizena Laubes projektētajā LU Padomes (tagad – LU Senāta) sēžu zālē, uz visiem laikiem savu vietu ieņēmis arī rektora Jāņa Ruberta portrets starp sava priekšgājēja rektora amatā – Ernsta Felsberga un pēcnācēja – Augusta Tenteļa portretiem, lai apliecinātu viņa mūžīgo piederību mūsu kopējai *Alma mater* – Latvijas Universitātei.

(Fragmenti no LU rektora Jura Zaķa uzrunas Lielajos kapos, Rīgā, 1998. gada 25. maijā)

Esmu darītājs!

Tuvojas Latvijas Universitātes dzimšanas diena – svētki, kuros tiks pasniegti diplomu LU Goda biedriem. Saņēmeji būs trīs – Guntis Ulmanis – Latvijas Republikas prezidents, Aivars Lembergs – Ventspils Domes priekšsēdētājs un mazāk zināmais – MĀRIS ROBERTS SLOKENBERGS – Rīgas Ekonomikas augstskolas prorektors. Savulaik viņš Oksfordas universitatē ieguvis maģistra grādu, Upsalas universitatē studējis teoloģiju, aktīvi darbojies trimdas latviešu dzīvē – Zviedrijā. Pēdējos piecus gadus viņa dzīves vieta ir Rīga.

- Kā kļuvāt par LU Goda biedru?

- Esmu Jāņa un Elfrīdas Rutku piemiņas fonda prezidents. Jānis Rutks bija latviešu ģeogrāfs, kurš dzīvoja un strādāja Zviedrijā. 60. gados viņš izdeva darbu "Latvijas ģeogrāfija". No dzīves Jānis Rutks šķīrās 80. gadu vidū, bet testamentā visus savus līdzekļus novēlēja stipendiju fondam – latviešu jaunatnes nacionālai audzināšanai latviskā garā. Pirmajos gados pēc viņa nāves nebija nekādas iespējas palīdzēt Latvijai. Toreiz atbalstījām latviešu jauniešus, kuri brauca uz vasaras nometnēm un studijas Minsteres Latviešu ģimnāzijā. Kad Latvija kļuva neatkarīga, mazāk bija vajadzība palīdzēt Zviedrijas un citiem jauniešiem, bet vairāk – Latvijas jauniešiem cilvēkiem. Tā nu cenšamies piešķirt stipendijas latviešu maģistriem un doktorantiem zinātniskajās konferencēs un pētniecības darbos ārzemēs. Viens no mūsu lielākajiem projektiem bija tas, ka LU Ģeogrāfijas fakultātē atjaunojām auditoriju, kura arī tika nosaukta Jāņa Rutka vārdā, darbā ieguldot 8000 latu.

Ierosme par manu izvirzīšanu LU Goda biedra titulam nāca no Ģeogrāfijas fakultātes vadības. Ņemot vērā arī manu darbību Rīgas Ekonomikas augstskolā un citur.

- Droši vien, arī dzīvojot Zviedrijā, jums nebija vienaldzīga latviešu sabiedrība?

Zviedrijas latviešiem biju kā tāds izglītības ministrs. Protī, 20 gadus biju izglītības komisijas priekšsēdētājs. Uzdevums bija rīkot pasākumus jaunatnei – galvenokārt vasaras skolas, nometnes. Tajās sanāca kopā latvieši no visas Zviedrijas un vēlāk jau no visas Eiropas. Populāra bija arī "3 x 3" kustība.

Mans maizes darbs sākumā bija skolā, mācot ticības mācību un angļu valodu, bet vēlāk kļuva skolā par direktoru, nostrādāju šajā amatā divpadsmit gadus.

Darbojos arī Eiropas latviešu parlamentā. Piemēram, rīkoju trimdas kultūras darbinieku kongresu Kastanolā, Šveicē – vietā, kur dzīvojis Rai-

nis. Pasākumu ir bijis daudz.

Par sevi varu teikt, ka neesmu ne runātājs, ne rakstītājs, bet vairāk darītājs!

- Kāda ir jūsu dzīve Latvijā?

- Kad zviedru valdība sāka domāt par Rīgas Ekonomikas augstskolas dibināšanu, viņi meklēja administrācijas vadītāju, kurš prastu zviedru, latviešu un angļu valodu, skolā mācībām bija jābūt angļiski.

Anglijā esmu dzīvojis divpadsmit gadus, esmu zinošs arī angļu valodā, un tā nu zviedri piedāvāja man kļūt par augstskolas prorektoru.

Kopš 1993. gada rudens esmu Rīgā, un tāpat jau pieci gadi pagājuši, kopš esmu šajā amatā.

Mana ģimene – sieva un pieauguši bērni – dzīvo Zviedrijā. Pāris reizes mēnesī, pa nedēļas nogalēm, braucu viņus apciemot. Manas mājas ir mazā lauku pilsētiņā. Sieva audzē zirgus. Tur lieliski atpūšos.

- Kāda ir Rīgas Ekonomikas augstskolas nozīme Latvijā?

- Kad sākām darbību, bija milzīga vajadzība pēc ekonomikas uzņēmumu darbības izglītības. Pirmos gadus mūsu skola darbojās tā, ka trīs gadu kursu pasniedzām divos gados; šajā laikā sagatavojot bakalaurus. Toreiz mācību gads sākas jau otrā jūlijā nedēļā un bija ļoti intensīvas studijas. Studenti strādāt nevarēja. Tagad tāda vajadzība vairs nav, jo uzņēmumu darbības izglītība ir visur. Studenti pie mums bakalaura grādu iegūst trīs gados. Uzsvēram gan, ka studentiem strādāt nevajadzētu. Esam noslēguši līgumu ar "Unibanku", ka studenti tur var aizņemt naudu.

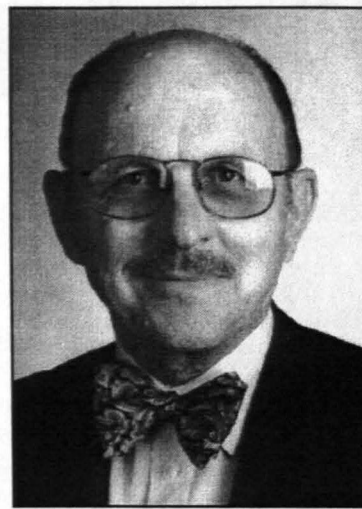
Bakalauru gatavošana divos gados mums radīja daudz galvassāpes, jo Latvijas izglītības institūcijas nevarēja pieņemt, ka mūsu augstskolā bakalaura grāds tiek iegūts divos gados, ja ir pierasts, ka tas notiek četros gados. Mūsu absolventiem, kuri pēc tam gāja uz citām augstskolām, bija grūtības tikt maģistratūrā. Ne jau zināšanu dēļ, bet formāli. Lai gan līgumā starp Zviedrijas un Latvijas valsts valdībām ir pamatojums, ka Latvijas izglītības iestādes atzīs šīs jaunās augstskolas dokumentus.

Mūsu augstskolā mācības ir par brīvu. Tas nozīmē, ka Ekonomikas augstskola var izvēlēties labākos studentus. Konkursā pie mums uz 100 vietām pretendē apmēram 1300 studenti.

- Kāds jums pašam ir šis laiks?

- Es, tāpat kā daudzi citi, neesmu īsti apmierināts par nestabilitāti Saeimā un valdībā.

Mani arī satrauc pilsonības jautājums. Domāju, ka mums, pašiem latviešiem, ir jāatrisina krievu minoritātes jautājums. Ja mēs to nedarīsim, tad krievu armija to izdarīs.

Neskatoties uz to, ka ir arī nepatīkamas lietas, es tomēr Rīgā jūtos ļoti labi. Dzīvoju Rīgas centrā, ļoti daudz eju uz teātriem, uz operu. Man šeit ir tāds kā kultūras centrs.

- Ar kādām jūtām jūs saņemsiet LU Goda biedra diplomu?

- Tas ir liels gods! Turklāt, stāvēt blakus tādiem cilvēkiem kā Guntis Ulmanis un Aivars Lembergs!

Mēs ar Gunti Ulmani kandidējam 5. Saeimas vēlēšanās no LZS saraksta, esmu ar viņu iepazīsies. Lemberga kungu neesmu satīcis, bet esmu palīdzējis Ventspils augstskolas izveidošanā. Tā, ka satīšanās būs jauka.

- Kāda jūsuprāt ir atšķirība jūsu augstskolai no Universitātes?

- Atšķirību var būt daudz, bet var būt arī ļoti maz. Latvijas Universitāte attīstās ļoti ātri un strauji iet uz priekšu, jo Zaķa kungs to vada spējīgi.

Mūsu augstskolai ir tā priekšrocība, ka mācībspēki ir cilvēki, kuriem ir tirgus ekonomikas pieredze, daudzi no viņiem agrāk bijuši uzņēmēji. Galvenokārt mūsu mācībspēki ir zviedri, bet ir arī amerikāņi un citautieši.

Domāju, ka bieži ir tā, ka vecākām universitātem ir grūtāk mainīties un iet laikiem līdzī. Mēs kā jauna augstskola, varējam sākt ar "skatu uz priekšu". LU tas "vecums" ir milzīgs un, manuprāt, tādēļ ir grūti modernizēties. Ne tikai līdzekļu trūkuma dēļ, bet domāju, ka cilvēki nav tik viegli pārmācāmi.

Mūsdienā universitātes profesoram jānolasa lekcijas, jāvada semināri. Ar studentiem ir jāzūst dialogs, jo viņi jau nav auguši vakuumā, bet ir daudz lasījuši, viņiem ir sava pieredze un uztvere.

- Kā vēlat Latvijas Universitātes studentiem un mācībspēkiem?

- Mēs tuvojāmies Universitātes 80. gadu jubilejai, kas būs nākošgad. Saprotais, ka tie ir lieli svētki. Tādēļ, lai jums labas sekmes šajā mācību gadā un laba sadarbība visām Latvijas augstskolām!

MĀRA SADOVSKA

Nevaram aizmirst Universitāti

Izrādās, ir tādi bijušie studenti, kuriem jau sirmas galvas, bet kas nevar un negrib aizmirst Universitāti un studiju gadus. Tas bijis nozīmīgākais notikums viņu dzīvē. No LU Muzeja direktores Irēnas Ondzules redakcija saņēma jauku vēstulīti, kuru nolēmām publicēt. Varbūt zināmas vēl kādas skaitas atmiņas, ar kurām kāds grib dalīties?

.. Un tā nu mēs, Otrā pasaules karā izkarojušies dažādās frontēs, izdzīvojušies dažādās zemēs un lāgeros, izglītojušies dažādās vakara vidusskolās, iz-

turējām konkursu un tikām ieskaitīti LVU Mehānikas fakultātes vakara nodaļas 1. kursā. Sekmīgi rūpniecības strādājot un vakaros mācoties, šo fakultāti pabeidzām 1958. gadā.

.. Šogad, 1998. gadā

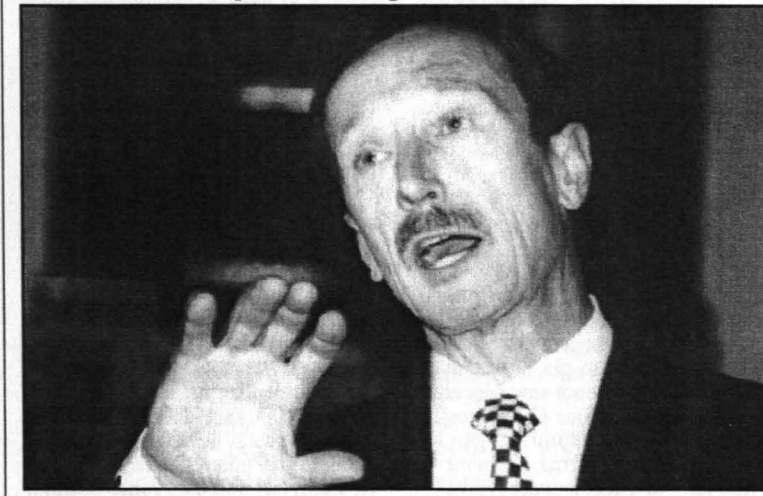
No kreisās: 1. rinda: Alekssis Brokāns, Vilnis Līcis, Jānis Kurmitis un Dzintars Lāme. 2. rinda: Gunārs Freibergs, Jānis Blumbergs, Gustavs Kalniņš, Nikolajs Logigins un Oļģerts Mezdreijis. 3. rinda: Rihards Trimda, Edgars Braunbergs, Elmārs Kleinbergs un Imants Barbāns

aprit tieši 40 gadi kopš esam absolvējuši šo mācību iestādi, laikam jau esam paspējuši to iemīlēt. Ir izveidojusies skaista tradīcija tikties katru gadu, maija nogalē, trešdienā, plkst. 18.00 uz soliņa, kurš atrodas tieši pretī greznajai LU celtni kanāla pusē.

Liekas, ka mūs visus, neievērojot grūtos materiālos apstākļus, vienoja alkas pēc zināšanām, atzīstot, ka "izglītība ir vienīgā vērtība, kuru neviens nekad nevar atņemt".

Ar cieņu
GUSTAVS KALNIŅŠ
7. septembri, 1998. gadā.

LU Goda doktora grāds Nobela prēmijas laureātam

Balstoties uz Senāta lēmumu, 14. septembrī LU Goda doktora grāds par sasniegumiem imunoloģijā un sadarbību ar Latvijas Universitāti tika pasniegts Nobela prēmijas laureātam medicīnā profesoram Dr. Rolfam Martinam Cinkernāgelam no Cīrihes.

Kā pastāstīja pats Cinkernāgela kungs, viņš Latvijā ieradies ar mērķi iepazīties ar LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centru un veidot kopprojekts ar to imunoloģijas, kā arī

citās jomās. Lai gan Cinkernāgels Latvijā ir tikai četras dienas, viņš jau spējis iepazīties ar institūtu, kuru uzskata par ļoti labu ar pozitīvām attīstības spējām. Turklāt viņš spējis ne tikai iepazīties ar Latviju, piemēram, Rundāles pili, kuru uzskata par neapaprakstāmu vēsturisku pieminekli.

Cinkernāgela kungs ir paredzējis arī nākotnē apmeklēt Latviju, jo piedalīsies projektos ar LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centru.

INGA BĒRZIŅA

No kreisās: Gustavs Kalniņš, Gunārs Freibergs, Dzintars Lāme, Matilde Lāme, Edgars Braunbergs, Alekssis Brokāns, Jānis Kurmitis un Elmārs Kleinbergs

SARUNAS PAR
POLITIKU

No politikas neizbēgt, lai arī daudz saka, ka par to neinteresējas un tas uz viņiem neattiecas. Ak vai, kā attiecas! Diemžēl, bet varbūt - par laimi?

Rubrikā "Sarunas par politiku" redakcijas viesi bija divi LU studenti, kuri kandidē uz 7. Saeimu. Gudri, neprātīgi, augstprātīgi, godprātīgi? Lasiet un līdzdomājiet.

Tālvāldis Kronbergs. Dzimis 1975. gada 27. jūnijā. Filoloģijas fakultātes students. Uz 7. Saeimas vēlēšanām kandidē 8. sarakstā. Tas ir Darba partijas, Kristīgi demokrātiskās savienības un Zaļās partijas apvienība.

- Kas tu esi pirmām kārtām - students, politiķis, kristietis?

- Es neesmu neviens no šiem nosauktajiem pirmais vai otrs - visi viņi ir kopā. Ikdienā visas šīs lietas ir vajadzīgas, jo, ja es esmu politiķis, tad man ir jābūt rakstītājam. Ja es esmu students - man ir jābūt domātājam. Ja es esmu kristietis - ir jābūt gan rakstītājam, gan domātājam. Ja es nodarbojos ar žurnālistiku, tad vēl jo vairāk viss ir vajadzīgs.

- Publiskākais, zināmākais pietiekums sabiedrībā ir tevis gatavotais KDJS izdevums "Editio Purgata", kuru izplatīja arī Universitātē.

- Jā, tas bija mēģinājums pietie-

kumam.

**- Ko tu tagad gribi saviem vien-
audžiem teikt?**

- Kaut ko mainīt var tikai piedaloties. Tas attiecas uz mani un uz visiem citiem jebkurā dzīves sfērā. Ja cilvēks jūt aicinājumu kaut ko mainīt, tas nenozīmē uzreiz taisīt revolūciju un kardinālas izmaiņas, bet kaut ko mainīt uz labo pusi. Cilvēkam jau allaž šķiet, ka viņš maina uz labo. Auglīgākā iespēja - piedaloties, nevis no malas novērojot un tikai kritizējot.

- Piedaloties politikā, kā intereses tu gribi pārstāvēt?

- Esmu kristīgais demokrāts un līdz ar to es piedalos ar savu pasaules uz-
tverti politikā.

- Kāda ir tava pasaules uztvere?

- Esmu kristietis, un tas nosaka manu rīcības modeli, tas nozīmē, es izjūtu atbildību par sevi un savu apkārtni vidi, tāpēc, ka kristietis vienmēr rēķinās ar to, ka savas dzīves beigās viņš dod zināma veida atskaiti par to, ko dzīves laikā ir paveicis. Tas visiem kristiešiem ir vienāds kritērijs. Katrs savu vietu var atrast citur, vai nu darbojoties politikā, vai arī strādājot par pārdevēju, vai vilciena vadītāju.

- Ko tu gribi paveikt savā politiķa karjerā? Ar ko tu sāktu?

- Katram jābūt ar savu konkrēto, reālo vidi. Piedaloties sabiedriskajā dzīvē, redzu, ka vispirms jāattīsta tā

vide, kurā es esmu. Visreālāk tā šobrīd ir mana partija - viens no darba uzdevumiem ir attīstīt šo partiju. Popularizēt idejas un tās izplatīt. Otra lieta, piedaloties politikā, es nāku ar savu pieredzi. Ne vienmēr tas nozīmē, ka man jābūt skaidram, ko darīšu, pamostoties no rīta. Jābūt skaidrībai, cik lielā mērā es esmu prognozējams, kāds ir tas pamats, uz kura es balstos, to var uzzināt, izlasot pamatprogrammu.

- Tu saki "mana vide" un tūlīt saki: partija. Tātad savu vidi tu tomēr redzi partijas kontekstā.

- Tas šobrīd ir mans konkrētais pienākums - darbs ar nodaļām, jo pildu Kristīgi demokrātiskās savienības (KDS) ģenerāļsekretāra pienākumus.

- Vai studentu vidū ir daudz kristiešu?

- Noteikti, ka viņi ir. Cik ir cilvēku, kas piedalās sabiedriskajā dzīvē, rāda socioloģiskās aptaujas - diezgan maz piedalās nevalstiskajās organizācijās, vai citās. Vērojama arī tāda tendence, ka trīs cilvēki nodibina savu organizāciju un skaitīs, ka viņi darbojas un viss notiek.

Plaša mēroga līdzdalība nav vērojama, tādēļ arī tas pamudināja veidot laikrakstu "Editio Purgata". Tur tika reklamētas tās jaunatnes organizācijas, kurām ir kāds vienojošs moments ar mūsu organizāciju vai pasaules uzskatu. Likās, ka ir būtiski reklamēt, lai cilvēki iesaistās, lai uzzina. Katra no šīm organizā-

jām, kas ir trijos laikrakstos reklamētas, guvusi kādu atbalstītāju. Domāju, ka galvenais uzdevums izpildīts.

- Iesaistoties politikā tu riskē iegūt minus zīmi, jo zinām, ka sabiedrības uzticības: pirmajās vietās ir TV, radio, Baznīca un Saeima ir pavisam tabulas lejas daļa.

- Jā, es riskēju, bet man ir nedaudz vieglāk, jo tajā pašā laikā es esmu arī "Svētdienas Rīta" korespondents, un tas ir Baznīcas laikraksts.

Minus zīmi var iegūt arī cilvēks, kas darbojas Baznīcā. Neviens jau no tā nav pasargāts. Tas atkarīgs no rīcības.

- Dzirdēts teiciens: "politīki ir slikti studenti" - bijušie vai esošie...

- Katrā gadījumā es centīšos darīt visu, lai pirms 100% iesaistīšanās politikā, manas studijas būtu pabeigtas. Katrā ziņā tas nenozīmē, ka es kā karēivis negribu būt ģenerālis. Ja negribu būt ģenerālis, tad nav vērts piedalīties pasākumā.

- LU Filoloģijas fakultātes docente Ausma Cimdiņa izteikusies, ka tu esi pārliecināts, ka Kristīgi demokrātiskā savienība ir laba izvēle ideālistiem un pragmatīkiem. Uz kuru pusi tu īsti svēries, vai esi pa vidu?

- Kad es apšējos un runāju, tad es ideālistiski paskatos uz politiku, uz sabiedrību, ka viss būs labi un viss attīstās. Tā arī ir. Kad aiziešu uz savu biroju, tad pragmatiski redzēju, kas man jādara - tur stāv kaudzes ar vēs-

Tālvāldis Kronbergs

tulēm un dokumentiem, kas man jānosūta, jāinformē citi.

- Tavā pusē ir arguments, ka tu esi atbildīgs par saviem darbiem un vārdiem...

- Latvijā nebalso par programmām, bet par cilvēkiem. Ņemot vērā manu iepriekšējo gadu interesi par teātri, mani sēž arī kaut kas no bohēmista. No manis būs grūti sagaidīt Anatolija Gorbunova tipa politiķi. Tas varbūt ir labi?

Ar Tālvāldi var sazināties pa tālr. 7-210859, 9-544245, e-pasts: kdjs@parks.lv

Sarunājusies
ILZE BRINKMANE

Uz saeimu ar lekciju pierakstiem padusē

Katram Latvijas pilsonim, kurš atbilst noteiktiem priekšnosacījumiem, ir tiesības tikt ievēlētam Latvijas parlamentā, proti, kļūt par Saeimas deputātu. Vairāki Latvijas Universitātes studenti šogad ir izdarījuši šādu izvēli - viņi vēlas kandidēt 7. Saeimas vēlēšanās. Viens no šiem topošajiem tautas pārstāvjiem ir Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes III kursa students Agris Pīrāgs, kurš vēlēšanās piedalīsies Rīgas vēlēšanu apgabala ar 26. kārtas numuru apvienības "Tēvzemei un Brīvībai/LNNK" sarakstā.

Agris Pīrāgs ir dzimis 1976. gada 23. februārī, Saldū, bet sevi uzskata par liepājnieku, jo pastāvīgi dzīvo šajā pilsētā. Šī deputāta kandidāta dzīvē svarīga loma ir sportam - sešu gadu vecumā sācis spēlēt basketbolu Liepājas Basketbola skolā, ko turpinājis divpadsmit gadus. Trenējoties basketbolā, Agris Pīrāgs ir izjutis komandas kopspēles spēku un guvis pieredzi par savām spējām - tas ir mudinājis jauno censoni pievērsties sabiedriskajai darbībai.

Agris par savas politiskās izaugsmes sākumu uzskata 1991. gada augusta notikumus, šinī laikā sācis pievērst lielāku uzmanību politiskajiem notikumiem gan Latvijā, gan ārvalstīs. Jaunieša aktīvās politiskās darbības sākumpunkts ir 1993. gada 5. Saeimas vēlēšanās, kurā nākamais Latvijas Universitātes students piedalās apvienības "Tēvzemei un Brīvībai" priekšvēlēšanu aģitācijas kampaņā, šis arī ir laiks, kad tiek izvēlēts politiskais spēks, ar kuru saistīt savu tālāko darbību. 1994. gadā Agris Pīrāgs kļūst par pilntiesīgu apvienības "Tēvzemei un Brīvībai" biedru. 1998. gadā tika izmēģināti spēki Latvijas Universitātes politiskajā arēnā, jaunais TB biedrs piedalījās š. g. LU Studentu padomes vēlēšanās, kandidējot korporāciju sarakstā, - diemžēl, nesekmīgi.

Agra Pīrāga mērķi tautas pārstāvja amatā ir diezgan plaši - deputāta kandidāts vēlas īstenot savas ieceres, strādājot gan Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijā, gan Juridiskajā komisijā. Pirmajā jaunietim interesē iespēja risināt jaunatnes problēmas, savukārt, piedaloties otras darbā, jaunais deputāts liktu lietā zināšanas, kuras tika iegūtas, mācoties LU. Topošais politiķis uzskata, ka deputāta darbā lielāku uzmanību vajadzētu pievērst ar jaunatni saistītiem jautājumiem - jāatbalsta jauniešu organizācijas (skauti, mazpulki), jānostiprina jauniešos tādas īpašības kā patriotisms un darba mīlestība. Kļūvis par deputātu, Agris vēltis īpašu vērību Latvijas Universitātei un augstākajai izglītībai kopumā. Nākamais parlamentārietis uzskata, ka ir jāpalielina

sporta loma izglītībā - līdzeklis, kā uzlabot jauniešu veselības stāvokli. Papildus tam deputāta kandidāts vēlas uzlabot studējošo materiālo stāvokli - plašāk ir jāizvērtē studentu kredītišana, pārdomātāk jārisina ar mācību maksu saistītie jautājumi. Jāizdara grozījumi MK izdotajos "Stipendiju noteikumos": 1) jāpalielina no 4% līdz 10% tā naudas summa, kas domāta vienreizējām sociālajām stipendijām (pabalsti, citi pasākumi); 2) jāpalielina no Ls 30 līdz Ls 75 vienreizējā sociālā stipendija vienam studentam.

Nupat valdība pēc Finanšu ministrija Roberta Zīles priekšlikuma iekļāvis nākamā gada investīciju programmā studiju kredītišanai 10 miljonu latu. Arī agrāk TB/LNNK Saeimas deputāti atbalstījuši, LU, nabalsojot par līdzekļu piešķiršanu atjaunotajai Medicīnas fakultātei Latvijas Universitātē.

Jaunu cilvēku darbība Latvijas parlamentā nav pierasta parādība. 6. Saeimā no 100 deputātiem tikai divi ir jaunāki par 30 gadiem, viens no tiem ir Māris Vītols, kurš ieguva 6. Saeimas deputāta mandātu, būdams LU 4. kursa students. Pēc 6. Saeimas jaunākā deputāta domām, jauniešiem ir atvērtāka pasaules uztvere, tie centīgāk veic savus pienākumus, uz gados jauniešiem cilvēkiem balstās viss darbs. Kaut gan deputāta darbā ir būtiska kompetence, kas bieži vien ir pakārtota pieredzei, Māris Vītols uzskata, ka "tas ir atkarīgs no katra individuāli, šis 3. kursa students var būt ne mazāk zinošs par citiem deputātiem." Šis deputāts pauž domu, ka "ir jācināts nevis ar sekām, bet gan ar cēloņiem - tas ir skaidrs katram 1. kursa studentam, bet ne katram deputātam. Māris Vītols uzskata, ka viņš ar savām aktivitātēm Saeimā ir pierādījis arī gados jaunu deputātu spēju panākt savu - pēc šī deputāta priekšlikuma studējošie tagad var apgūt militārās zināšanas paralēli studijām. Pēc šī parlamentārietāja ieskata, deputāta kandidātu skaits, kuri ir studenti, ir nepietiekams - vairāk nekā 1000 kandidātu, bet tikai daži studenti - pastāv nevēlēšanās "uztvert studentus par pilnu". Šis deputāts pauž viedokli, ka "liela daļa esošo politiķu ir kļuvuši par kentauriem, saauguši kopā ar saviem krēsliem tik cieši, kā jātnieks ar zirgu."

Lai gan vairāku partiju vēlēšanu listēs ir gados jauni cilvēki, tie bieži vien ir saraksta lejasdaļā ar vājām izredzēm kļūt par deputātu. Pēc Māris Vītola domām, "daudzām partijām jaunieši ir vajadzīgi tikai ķeksīšu pēc".

Gados jaunu deputātu kandidātu vēlmi kļūt par tautas pārstāvjiem, atbalsta arī Jāzeps Bernāns, "Tēvzemei un Brīvībai" koordinācijas centra va-

Agris Pīrāgs

dītājs. Vērtējot jauniešu spēju izpildīt deputāta pienākumus, šis TB biedrs pauž viedokli, ka studenta gadi ir īstais vecums, kad pievērsties politikai, jo būtiski ir pēc iespējas agri sākt uzkrāt politisko pieredzi - politiķiem, kurš sācis aktīvu darbību 20 gadu vecumā, būs nesalīdzināmi lielāka iespēja nekā

tam, kura politiskā karjera aizsākas 30 vai 40 gadu vecumā. Šis TB struktūrvienības vadītājs pavēstīja, ka iespēja kandidēt gados jauniešiem cilvēkiem tiek dota, daļēji, lai iegūtu papildus jauniešu balsis vēlēšanās. Bernāna kungs uzsvēra, ka noteikti kārtas numura iegūšana partijas listē notiek demokrātiski - veicot aizklātu balsošanu partijas iekšienē.

Pārdomājot iepriekš teikto, jāsecina, ka jauniešu politiskā aktivitāte ir tikai veicināma parādība, tomēr ir jāizvairās no pārstēdžības. Diez vai labs deputāts vienlaicīgi būs labs students un otrādi. Šaubas rada arī jaunā cilvēka spējas pilnvērtīgi pildīt deputāta amata pienākumus, pirms nav iegūta augstākā izglītība, lai cik arī deputāta kandidāts būtu enerģisks un darboties gribošs, - to gan nevar attiecināt uz dažiem pašreizējās Saeimas deputātiem, kuri jau ir sasnieguši cienījamu vecumu, bet ir ieguvuši, labi, ja vidējo izglītību.

Agra Pīrāga konkurss:
1) **Kā mani sauc?**
2) **Cik jauns es esmu?**
Atbildes sūtīt: a/k 415, Rīga, LV-1001 līdz 1998. gada 30. septembrim. Būs labas balvas.

ILGVARS LANKA,
Ekonomikas un vadības
fakultātes students

Jūsu izvēle, pasniedzēja kungs

Aptauja tika veikta 15. septembrī Latvijas Universitātes ēkās Aspazijas 5, Raiņa 19, Kronvalda 4, Visvalža 4a un Brīvības 32.

Kāds ir teicis, ka gudri cilvēki par politiku neinteresējas. Spriežot pēc šī teiciena, LU pasniedzējus nevarētu apsvēikt ar īpašu augstu IQ, jo no 112 aptaujātiem darbiniekiem tikai (!)4 procenti atbildēja, ka 7. Saeimas vēlēšanās nebalso. Tas arī ļoti iepriecina, jo lielākā vai mazākā mērā izslēdz nejausības iespēju valdības izveidē. 17% vēl tomēr nav izšķīrušies nevienas partijas labā. Jāatzīmē, ka arī šim rādītājam ir diezgan labvēlīga pieskaņa, jo pēc Neatkarīgas Rīta Avīzes 1995. gada 27. septembra datiem Latvijā tās sastādīja ap 44.4%. To starpā, kas piekrita nosaukt viņu izvēlēto partiju, līderpozīciju ar lielu pārsvaru ieņēma - neapšaubami - Tautas partija (26.9%). Tas arī ir saprotams - plaša priekšvēlēšanu kampaņa, glīta emblēma, ne mazāk glīta Šķēles seja. Arī sauklis (*Lai divi vecāki varētu izskolot trīs bērnus*) spēlē zinā-

mu lomu, ļaujot cerēt, ka pasniedzēji bez darba nepalik.

Ar apvienību "Tēvzemei un Brīvībai/LNNK" nevēlas padoties 17.9% aptaujāto, bet tam, ka "Latvijas Ceļš" tic savam darbam, tic 14.2%.

Pārējo balsu sadale ir šāda:
Sociāldemokrātiskā partija 12.5%
Zemnieku savienība 10.7%
Jaunā partija 8.9%
Tautas saskaņas partija 5.3%
Citas 3.6%

Par iemeslu savām simpatijām 80% minēja politiskā kursa atbalstīšanu, 11% - piesaistošo reklāmu un 5.6% no diviem jauniešiem izvēlās mazāko, izteikdamies, ka pārējās ir vēl sliktākas.

Par sadarbību pateicās
INTA GOLUBEVA

Par ko balsosi tu, student ?

Tā kā 7. Saeimas vēlēšanas ne-maz vairs nav aiz kalniem, jāsāk biežāk domāt par tām, vēlreiz apsverot, ko kura partija sola, un atdot savu balsi tieši tai, kura šķiet vislabākā. Par partiju izvēli stāsta daži aptaujātie LU studenti.

Uģis (datorzinības, 1. kurss) - Droši vien, ka tas būs Andris Šķēle. Viņš jau sevi ir vienreiz parādījis, pierādījis, ko var. Šķiet, tas ir vienīgais kandidāts, no kura var gaidīt reālu rīcību.

Signe (teoloģija, 2. kurss) - Es esmu stingri izlēmusi balsot par "Tēvzemei un Brīvībai/LNNK". Zināma, cieņu ieguvusi partija ar savu nostāju. Protams, vados arī pēc autoritātēm - R. Zīle, M. Grinblats, cieņas vērti politiķi.

Vita (ekonomika, 4. kurss) - Protams, tas būs Šķēle. Pirmkārt, viņš man simpātīz kā vīrietis, bet tas jau nav noteicošais. Domāju, ka Šķēle ir spīdošs politiķis, tāds, kurš ir spējīgs domāt par savu valsti un kaut ko darīt tās labā. Kaut vai par šīs partijas reklamām - tās runā pašas un neko nesola.

Jānis (jurisprudence, 3. kurss) - Es esmu par drošu un stabili valsti. Ha! Ha! Ha! Bet tik un tā mana izvēle būs "Latvijas ceļš". Domāju, ka šīs partijas politiķi pietiekoši orientējas politikā, lai netaisītu strauju ekonomikas un lauksaimniecības attīstības uzplaukumu, bet pēc tam sekotu krīze. Visu vajag lēni un prātīgi, it sevišķi politikā.

Inese (ģeogrāfija, 1. kurss) - Īsti vēl nezinu, kam atdot savu balsi, bet... lai tā būtu "Jaunā partija". Galu galā viņi vēl nav "saķēpājušies" tajā politikā. Jaunas sejas politikā ir svarīgas. Protama lieta, ka atdodu visu cieņu R. Paulam - gan kā ģeniālam komponistam, gan, kā ceru, veiksmīgam politiķim.

Daži Ekonomikas fakultātē sastaptie puīši atteica, ka vēlēt ne-maz neiešot. Viņu ticība partijām ir zudusi. Ceru, ka tā nav jums, pārējiem. Tātad - student, nepadodies! Ej un balso!

ZANDA REINFELDE

TAS VAR JŪS INTERESĒT

"Atveriet ausis mūzikai!"

1.lpp.

Esmu apceļojis gandrīz visas pasaules malas, piemēram, minēšu dažas eksotiskākas vietas, kurās es apmeklēju kā diriģents. Viena no tām ir Kito Ekvadorā, kas ir ļoti dīvaina vieta lielāki daļai viesdiriģentu. Kaut gan man teica, ka reiz pats Bernstains ir tur diriģējis, taču viņš neesot spējis pānest augstumu, kas, kā jau jūs zināt, ir 4000 m Andu kalnos, kā rezultātā viņš nogāzās no podesta. Vēl kāda cita eksotiska vieta ir Pekina, kurā es pirms diviem gadiem uzvedu pirmo un vienīgo moderno operu rietumu stilā. Lai pirmizrāde varētu notikt, mums vajadzēja saņemt atļaujas praktiski no visa Ministru kabineta, un tas bija ļoti sarežģīts process. Esmu diriģējis arī koncertu Kibucā, Izraēlā. Tātad, kā jūs redzat, es cenšos savā darbā redzēt pēc iespējas vairāk pasauli, lai paplašinātu savu prāta apvāršni.

G.D. Es uzdevu šo jautājumu, jo latviešiem ir ļoti svarīgi, lai cilvēki atgrieztos mājās. Liela daļa no tiem paliek ārzemēs un neatgriežas, lai dalītos savās zināšanās. Taču no citās pusēs, reiz dzirdēju, ka diriģents Mariss Jansons teica, ka ceļošana mūziķiem ir vitāli svarīgs iedvesmas avots.

G.E. Tas ir ļoti svarīgi!
G.D. Vai tas ir kaut kas, ko jūs cenšaties panākt, vai arī esat ieinteresēts kultūras lietās? Vai ceļošana strikti ir nepieciešama jūsu muzikālajai karjerai?

G.E. Es domāju, ka šis jautājums ietver vairākus jautājumus. Pirmkārt, es atgriezos savā valstī un mana valsts ir mans noietinājums, vai mana lidosta, ja tā var izteikties. Tā ir vieta, kurā es jūtos kā mājās, kur es varu atpūsties un kur ir mana ģimene. Jautājums par nepieciešamību būt iedvesmotam no citas kultūras kā mūziķim... Šeit jums ir pilnīga taisnība. Un Marissam Jansonam arī. Ja tu visu laiku uzturies mājās - kaut kas ar tevi notiek. Tu kļūsti par vietēju cilvēku. Es vēlētos par sevi domāt kā par vietēju, tā arī globālu cilvēku. Kā tas iespaido manu muzicēšanu?

Vispirms, ja tu daudz ceļo un esi redzējis daudz kultūras, tu lēnām sāc apzināties, ka mūzika tiek dažreiz nostumta malā kā kaut kas papildus mūsu dzīvē. Kaut kas kā sāls vai pipari maltītei. Tu sāc apzināties, ka tas tā nav. Tas, ka mūzika ir būtiska cilvēku labsajūtai visur pasaulē. Tu redzi, ka mūzika ir tikpat svarīga kā Dienvidamerikā, tā Latvijā, tāpat Islandē un, ka mūzika atrodas mūsu eksistences sirdī no mūsu dzimšanas dienas līdz mēs mirstam. Mūzika un dziesma mūs sagaida ienākam šajā pasaulē un pavada mūs aizejam no šīs pasaules. Tā starpā mūzika ir visur: mūsu ikdienā, īpašos gadījumos, liftā, uz ielas, mašīnā. Man dažreiz rodas interese, vai cilvēki to apzinās un ir viens veids, kā cilvēki var par to padomāt: iedomājieties pasauli bez mūzikas... tikai pusstundu, stundu, vai divas stundas būt bez mūzikas vispār... tad cilvēki varētu saprast, cik svarīga ir mūzika cilvēku eksistencei. Tā nav nekas ekstra, tā ir pamatviela.

G.D. Pastāstiet mums mazliet par savu projektu un kā jūs nokļūvat šeit Latvijā?

G.E. Es nokļuvu Latvijā acimredzami mūzikas dēļ. Gribētu mazliet labot jūsu jautājumu, jo tas nav mans projekts. Tas ir Latvijas Universitātes projekts. Latvijā es ieradās, lai diriģētu Latvijas Filharmonijas kamerorķestri, ar kuru es strādāju jau četrus gadus gan kā administratīvs darbinieks, gan kā muzikālais vadītājs. Tad sāka pieņemties spēkā koncepcija par Ziemeļvalstu un Baltijas mūzikas institūtu Rīgā, Latvijas Universitātē. Man ļoti paveicās, ka tiku aicināts no rektora Jura Zaķa puses vadīt šo projektu un šobrīd, kā arī tu vāko mēnešu laikā tiks veikti pasākumi, lai uzsāktu šī institūta darbību. Cerams, ka tas notiks pēc 5-6 mēnešiem, varbūt nākošā gada martā. Jurim Zaķim ir liela loma šajā projektā, un viņš ir patiesi starptautisks, vai, kā mēs Islandē sakām: "pakuģojis" cilvēks, kas vēlētos panākt atvērtu studiju vidi vispirms studentu dēļ.

G.D. Kāda ir jūsu vizija par visu šo lietu?

G.E. Par institūtu?

G.D. Jā.

G.E. Jāsaka godīgi, ka man ir īpaši lielas cerības saistībā ar institūtu. Jo, ņemot vērā to veidu, kādā tas tika izstrādāts uz papīra un mūsu prātos un tā mērķi, tas jau ir unikāls iestādījums. Es nezinu neko tādu pasaulē, un pilnīgi noteikti tāda nav Ziemeļvalstīs. Nākošais jautājums ir, kas tad ir šis mērķis. Tas, protams, ir diezgan sarežģīts jautājums. Visacimredzamākā lieta, kas liek šim institūtam būt unikālam pasaulē ir tas, ka tas ir Ziemeļ-Baltijas kultūras institūts un tas darbosies mūzikas jomā - kopējā valodā, kuru saprotam mēs visi. Institūts cels tiltu starp Baltijas valstīm un Ziemeļvalstīm. Šo divu reģionu starpā, protams, ir jau pastāvējušas saites, bet kopš Latvijas neatkarības pasludināšanas, un man ir gods atzīmēt, ka Islande bija pirmā valsts, kas atzina Latvijas neatkarību, mūsu attiecības ir attīstījušas, taču, pēc manām domām, tās varētu attīstīties daudz ātrāk mūsu abpusējo interešu labā. Mums ir daudz kopīga, un mēs varam strādāt pie kopīgiem mērķiem. Šī ir ļoti plaša šī institūta definīcija. Bet, ja mēs aplūkojam šī institūta specifiskos muzikālos mērķus, kas ir unikāli, tad tas ir starpdisciplinārais aspekts. Tas nav institūts, kas vēltis savu uzmanību Šopenhauera spēlēšanai vai pirkstu vingrinājumiem mūzikas izpildītājiem. Tas ir institūts, kur dažādu akadēmisko disciplīnu cilvēki tiks iesaistīti reģionālas mūzikas izpētē. Piemēram, vai tas nebūtu interesanti uzņemt kādu norvēģu filozofu, kurš lasītu lekcijas piemēram par igauņu baznīcas mūziku. Filozofa skatījums uz mūziku starpdisciplinārā veidā. Mēs varētu nosaukt šo piemēru par absurdu, taču, ja padomā, tas nav nemaz tik absurds. Mēs aicināsim cilvēkus no dažādām disciplīnām kā vieslektorus un mēs izmantosim mūziku, kā lekciju sastāvdaļu. Tas ienesu jaunu intelektu universitātē un uzlabotu studiju atmosfēru. Vēl unikāls būs tas, ka institūts neko nepubli-

cēs uz papīra, visa informācija būs pieejama institūta Interneta mājas lapā. Vēl viens no mērķiem ir atklāt zināšanai komponistus, kas ir bijuši relatīvi aizmirsti. Es personiski pilnīgi nejausi uzziņāju, ka ir bijis tāds cilvēks kā Jēkabs Mediņš. Es nekad neko nezināju par viņa mūziku. Es to iepazīnu, un man tā iepatīkās un sāka iedvest cieņu. Jēkabs Mediņš ir perfekts piemērs par kādu, ko institūts vēlētos izzināt un pēcāk veicināt ar lekciju, koncertu un Interneta palīdzību. Cits šis idejas aspekts ir izzināt un veicināt reģiona jaunos komponistus. Mēs runāsim par viņiem un izpildīsim viņu mūziku. Tātad šis ir vēl viens unikāls mērķis, par ko es neesmu dzirdējis esam kur citur.

G.D. Cik esmu dzirdējis un noprotu pats - tas būs unikāls veids, kā būvēt saites tautu starpā.

G.E. Jā.

G.D. Jūs teicāt, ka jūs interesē latviešu komponisti. Vai jūs sagaidāt, ka latviešu studentiem būs interese par ziemeļvalstu komponistiem?

G.E. Es domāju, ka jā. Institūta mērķis nekādā ziņā nav aizpildīt auditoriju ar cilvēkiem. Mērķis ir izzināt un veicināt, un tas laiks pats rādīs. Agrāk vai vēlāk cilvēki sāks atzīt institūta darbu.

G.D. Runājot par projekta finansālo nodrošinājumu, gribētos jautāt, cik lielā mērā tas tiks sniegts un vai ir cilvēki, kas darbosies brīvprātīgi?

G.E. Institūts neko neuzsāks bez iepriekšēji saskaņota finansāla atbalsta. Tātad, divas kājas strādās kopā. Mēs nelēkāsīm, mēs dejosim šo deju, un dejosim to naudas mūzikas tempā.

G.D. Tā ir skaista metafora!

G.E. Paldies!

G.D. Ko jūs gribētu teikt mūsu studentiem?

G.E. Es gribētu uzsvert to, ko es teicu par institūta starpdisciplināro aspektu. Es gribētu viņiem teikt: nepamaldieties savā individuālajā pasaulē, atverieties, atveriet savas ausis citām lietām, tai skaitā - mūzikai. Tā nav tikai noderīga jums kā cilvēkiem un jūsu dvēselei, gan kā

Gudmundurs Emilsons

klausītājam, gan izpildītājam. Jūs pat varētu to aplūkot kā praktisku lietu. Piemēram, ja jūs piesakāties darbā biržā Ņujorkā, jums neprasa, vai jums ir grāds biznesā, jo tas jau notiek automātiski. Mūsu perspektīvie darbadevēji mums jautā: ar ko vēl jūs nodarbojaties? Kādas vēl jums ir iemaņas? Ak tā - jūs nodarbojaties ar mūziku! Ko jūs spēlējiet? Es spēlēju to vai to, vai es dziedu kori, vai es biju šī orķestra loceklis.

Jo amerikāņi ir izpētījuši, ka šīs divas lietas iet roku rokā. Labs biznesa students parasti ir arī labs kaut kas cits: atlēts vai mūziķis, vai mūziķis un atlēts. Tātad iesaistiet sevi, jo tas varēs jums noderēt nākotnē saņemot labāku darbavietu!

G.D. Nobeigumā, mēs zinām, ka jūs esat arī Islandes prezidenta padomnieks kultūras jautājumos...

G.E. Jā, prezidents ir arī mans tuvs draugs un viņam patīk, ka es atklāti runāju par daudzām lietām, kas skar manu darbu.

G.D. Vai jūs nepasveicinātu viņu no Latvijas studentiem?

G.E. Jā, es es varu jums droši teikt, ka, ja to varētu izkārtot, tad viņš ar prieku ierastos Latvijā, lai parādītu sabiedrībai savu atbalstu institūtam un tā darbam. Ilgstoši esmu saņēmis viņa morālu atbalstu saistībā ar šo projektu un bez viņa, kā arī jūsu prezidenta un Jura Zaķa fantastiskā atbalsta es šeit nemaz neatrastos. Ir arī citi iesaistīti cilvēki, taču šie trīs ir pamatā.

GATIS DILĀNS

Kino vēsture un Rīga saistās ar režisora Sergeja Eizenšteina (1898 - 1998) vārdu. Reiz "Arsenāls" jau viesojās F.Gaiļa ielā, lai vērotu režisora tēva arhitekta Mihaila Eizenšteina projektētos namus. Šogad atkal būs iespēja Rīgu ieraudzīt no jauna vai pirmo reizi, nu jau Alberta ielā. Mākslinieks Ivars Mailītis radījis Stikla namu (iepriekš Kongresu namam), kurā 24. un 25. septembrī notiks starptautisks zinātnisks seminārs "Sergejs Eizenšteins. Utopija."

ILZE BRINKMANE

Kinoforums "Arsenāls" tik tiešām klāt!

Kāpēc gan jāapmeklē "Arsenāls" '98?

Kinokritiķe Dita Rietuma diezgan kategoriski apgalvo, ka mūsu jauniešiem piemīt mentālais rasisms. Lai šādu priekšstatu mainītu, viņa ieteica skatīties irāņu kino. Tas savā mentalitātē atgādina gruzīnu kino klasiku. Un tā jau ir nepastrīdama vērtība.

Iepriekšējā "Arsenālā" daudzus šokēja Larsa fon Trīra filma "Šķēļot vilņus", kas izraisīja gan sajūsmu, gan pilnīgu noliegumu. Šajā reizē viņa filma "Idioti" par jauniešu grupējumu, kurus vieno kopīga aizrašanās - idiotisms, lai nonāktu konfrontācijā ar sabiedrību. Neaizmirstamas ir arī režisora Josa Stellinga filmas "Pārmijnieks", "Marikena no Neiberģenas", "Iluzionists". Iespēja redzēt viņa jauno filmu "Uzgaidāmā zāle".

1993. gadā Austrāliju satricinājusi filma "Sliktais puisis Babjns". Varbūt tā neliks vilties arī rīdziniekiem. Ilgi nav redzēts labs krievu kino. Valērijs Tođorovskis radījis "Kurlo zemi". Šķiet, nebūtu vērts palikt vienaldzīgiem pret šo darbu.

Atliek sekot informācijai pie kinoteātriem "Rīga", "Andalūzijas suns", Kongresu nama, lai izvēlētos sev tikamāko.

Personām, kas forumu piedzīvojušas jau iepriekšējos gados, šis jautājums varētu šķist bezgala mulķīgs, jo, apmeklējot "Arsenālu" vienreiz, ar to saindējas visam mūžam. Bet pieņemu, ka varētu būt arī daudz tādu, kam iepriekšējā "Arsenālī" paslīdzējuši garām nepamanīti, un šiem ļaudīm noteikti ir vēlme uzziņāt, kas tad tik interesants šajā kino forumā ir rodams.

Pats interesantākais noteikti ir vilinošais fakts, ka "Arsenālā" laikā veselu nedēļu - no desmitiem rītā līdz pat pusnaktij - iespējams pavadīt kinozālē (protams, ja tik intensīvu kinopārdzīvojumu atļauj maciņa biežums). Šī gada "Arsenāla" programma ir pietiekoši daudzveidīga, lai tajā kaut ko savai gaumei atrastu jebkurš, ne tikai izsmalcināts kinomīlis.

"Arsenāls" šķitīs interesants gan pragmatiski, gan romantiski noskaņotiem ļaudīm. Romantiķiem parasti ļoti patīk bezjēdzīgas lietas, piemēram, māksla, dzeja, skaisti dabasskati, mīlestība utt. Arī "Arsenāls" ir bezjēdzīgs, jo, kā izteicās šī gada foruma mākslinieks I. Mailītis, kino pats par sevi ir bezjēdzīgs, jo tas ir centieni

fiksēt, iemūžināt laiku, bet tas nav reāli paveicams. Toties pragmatīķiem, kas visur meklē izdevīgumu, arī vajadzētu apmeklēt "Arsenālu", jo mūsdienu sabiedrībā vairs nav smalki neko nepārzināt no pasaules kino jaunumiem. Ja nu potenciālais darba devējs pajautā: "Un kas jums vislabāk patika šī gada "Arsenālā"? " Tomēr domāju, ka arī pragmatīķi kino apmeklējuma laikā gribot negribot kļūs par romantiķiem, jo citādi izbaudīt filmu nav īpaši iespējams.

Šogad "Arsenālu" pagodinās ap 30 ārzemju viesu - forumā redzamo filmu režisoru un aktieru. Ja nu kāds no šiem ļaudīm vēlāk kļūst par pasaules slavenību (daži no gaidāmajiem viesiem tādi ir jau tagad), jūs varēsiet lielities, ka esat sastapis viņu klātienē. Un vēl - "Arsenāls" ir iespēja iepazīties ar dažādiem jauniem cilvēkiem. Ne velti A. Sukuts kādā intervijā izteicās, ka "Arsenāls" ievērojami veicinot Latvijas dzimstības pieaugumu. Nu jā, tā jau ir romantisma un mākslas ietekme.

Un beigās daži konkrēti ieteikumi. Ja noteikti vēlaties redzēt kādu konkrētu filmu, labāk iegādājieties biļeti jau iepriekš, jo da-

žas filmas tiek demonstrētas tikai vienreiz, un tad varat palikt bešā. Visiem reiva piekritējiem iesaku noskatīties "Modulācijas" (25. septembrī plkst. 21.00 Kongresu namā), kas stāsta par elektroniskās mūzikas rašanos un attīstību. Pēc filmas būs *afterparty* "Slepenajā eksperimentā". Savukārt tiem, kas aizraujas ar nopietnu mūziku, baudu sagādātu "Arsenāla" atklāšanas pasākums ar komponista Luisa Andriessena piedalīšanos. "Arsenāla" speciālisti tieši studentiem iesaka tādas filmas kā "Ugunskrīstības", "Nirvana", "Idioti", "Ceļā pie Adas", "Mu-Mu", "Kurlo zeme", "Cita māte", "Balsis", "Šautene un kinokamera", "Mir-dzums".

Ceru, ka izdevās pārliecināt visus, ka "Arsenāls '98" nu nekādā gadījumā nebūtu laižams gar deģunu. Kaut kur dzirdēto sentimentālās dziesmiņas tekstu "Tā nav dzīve, tas ir kino" attiecībā uz "Arsenālu" gribētos pārveidot šādi: "Tas nav kino, tā ir dzīve". Tātad - sekojiet programmai, un uz priekšu!

IEVA BĒRZIŅA,

LU Vēstures un filozofijas fakultātes 1. kursa studente

SLUDINĀJUMI
REKLĀMA
INFORMĀCIJAJaunajiem studentiem -
labas mūzikas faniem!

Latvijas Universitāte - mūsu Alma Mater - ir ne tikai republikas augstākās izglītības un zinātnes citadele. Tā ir arī viens no galveniem Latvijas kultūras un mākslas centriem.

No savas ilggadīgas pieredzes vadoties, es kā Juridiskās fakultātes profesors un Universitātes kamerorķestra dalībnieks (no 1947. gada) varu apgalvot, ka mūzika un muzicēšanas prieks man daudz palīdzējuši arī pedagogiskajā un zinātniskajā darbā. Neliedziet sev šo prieku arī jūs - it īpaši studenti, kas savā laikā mācījušies vijoles, alta, čello, flautas, klarinetes, fagota, mežraga un citu instrumentu spēli.

Neturiet savu prasmi ēnā, bet aktīvi iekļaujieties Universitātes mūzikas dzīvē.

Piesakieties iespējami drīzāk LU kamerorķestrī (otrdienās no plkst. 18.⁰⁰ līdz 20.³⁰ LU Mazajā aulā, Raiņa bulvārī 19).

Spēlēsīm klasisko, moderno un citu labu mūziku, iepriecinādami sevi un klausītājus. Pilnveidosim savu spēles prasmi kopā!

JĀNIS STRAUTMANIS,

Prof. dr. habil. iur., orķestra koncertmeistars

Pateicības

Šajā vasarā, no 31.07. līdz 04.08.1998. Jūrmalā, Bulduru dārzkopības tehnikuma telpās, notika XXI Starptautiskā skolu psiholoģijas konference Rīga - Latvija '98, kurā piedalījās ap 400 dalībnieku no 40 pasaules valstīm.

Konferences organizācijas komiteja vēlas izteikt Jums pateicību par morālu atbalstu un līdzdalību konferencē.

Ar cieņu un cerot uz turpmāko sadarbību,
Sarmīte Voitkāne,
konferences organizācijas komitejas priekšsēdētāja
Dr. Malgožata Raščevska,
līdzpriekšsēdētāja

1998. gada 29. un 30. jūnijā Latvijā, pēc Valsts prezidenta Gunta Ulmaņa ielūguma oficiālā vizītē ieradās UNESCO Ģenerāldirektors Federiko Majors. Viens no nozīmīgākajiem notikumiem šīs vizītes laikā bija Izglītības darbinieku un skolēnu konference "Izglītība XXI gadsimtā: līdzdalība pilsoniskas sabiedrības veidošanā".

UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas vārdā pateicos par Jūsu vadītās Universitātes pasniedzēju un studentu līdzdalību šīs konferences organizēšanā un vadīšanā.

Īpaši jāatzīmē profesores Inas Druvietes un Juridiskās fakultātes 1. kursa studenta Anda Burkeviča un Vēstures un filozofijas fakultātes 2. kursa studenta Ruslana Osipova aktīvā līdzdalība, par ko viņiem izteikta UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas prezidentes R. Umblijas pateicība.

Patiesā cieņā un cerībā uz turpmāku, tikpat veiksmīgu sadarbību -

INETE IELĪTE,

Izglītības un jaunatnes programmu direktore

Meklē vēstulju draugus

Hallo!

I obtained your details, and the address of your University, from the "World List of Universities" (21st edition), published by UNESCO.

I am a 37 year old man from Sydney, Australia. I hold a Bachelor of Arts Degree from the University of Sydney, and also am qualified as a lawyer (advocate). I am interested in writing to female students from your University, to make some "penfriends".

I have many interests, including cinema (photography, travel, foreign cultures and languages, correspondence and more.

I have travelled to Europe and Scandinavia several times and the U. S. A. Unfortunately, I have never visited your country, but would like to in the next few years.

I am sorry, I could not write this letter in your language - however I would be interested to learn something of your language through correspondence. I would appreciate it if you could bring my request to the attention of interested correspondents.

I would be interested in any letters I receive in reply. I thank you for your time in reading my letter.

Thank you,

Glenn Wright
15 Ferguson Avenue,
PUNCHBOWL NSW 2196
AUSTRALIA

Tirdzniecības
Vēstnesis

Ģertrūdes ielā 36, Rīga, LV-1011
tālr. 7217295, 7217364

aicina darbā
ārštata
žurnālistus

Meklē privātskolotāju
angļu valodas apmācībai
diviem zēniem - 1. un 2. klases skolēniem
tel. 7381320

SPORTS

JAUNO SEZONU UZSĀKOT

Jau vairākus gadus pēc kārtas ļoti veiksmīgi sezonu aizvada s/k "Universitātes Sports" galda tenisa sekcija. Jāatzīmē, ka ar katru gadu kļūst arvien grūtāk būt vadošajiem galda tenisa mūsu republikā.

Panākumu apraksts sezonas izskaņā.

Eiropas čempionāts šogad notika Holandes pilsētā Eindhovenā. Mūsu valsts krāsas sieviešu izlasē pārstāvēja trīs dalībnieces - divas mūsējās: O. Kartuzova un I. Jozepsone. Par treneri sieviešu izlasei bija šo rindu autors.

Mūsējās cīnījās slavējami un 40 komandu konkurencē tika izcīnīta 26. vieta. Tikai 1992. gadā Štutgartē, kur mūsējās piedalījās pirmo reizi, tika izcīnīta 25. vieta. Un galvenās punktu guvējas bija tieši mūsu dāmas.

Diemžēl vīriešu komandā bija tikai viens s/k "US" pārstāvis G. Rūsis, vīriešu izlases vecākā trenere A. Kubas un S. Vasiļjeva.

Jāatzīmē, ka bija gadi, kad valsts izlasi pārstāvēja tikai s/k "US" galda tenisisti.

Vīrieši 44 komandu konkurencē izcīnīja 38. vietu. G. Rūsis spēlēja tikai dažas spēles, kur izšķīrās komandas liktenis.

Lai celtu savu sportisko meistarību, jau vairākus gadus mūsējie startē Igaunijas komandu čempionātā un "Lielās balvas" izcīņas sacensībās.

I. Jozepsone - Tallinas kluba komandā kļuva par Igaunijas čempioni.

O. Kartuzova - Rakveres komandas sastāvā izcīnīja 2. vietu.

G. Rūsis - Viljandi komandas sastāvā - 3. vietā.

J. Zicāns - Aseri sastāvā - 4. vietā.

Igaunijas "Lielās balvas" kopvērtējumā uzvarēja I. Jozepsone, bet G. Rūsis palika otrais. Atsevišķās kārtās par uzvarētāju kļuva arī O. Kartuzova un pa vienai reizei - J. Zicāns un S. Vasiļjevs.

Pēc Latvijas individuālā čempionāta otrās galvenās sacensības ir republikas komandu čempionāts "Elitas" līgā, kurš notiek divos posmos un rezultātus vērtē kopā. Tad tiek noskaidrots arī jaunais čempions.

Ar katru gadu kļūst grūtāk uzvarēt. Bija laiki, kad mūsējie guva uzvaras gandrīz visos mačos ar 4 : 0 un pat ar otro sastāvu tika izcīnītas sudraba un bronzas medaļas.

Pirmo posmu mūsu vīriešu komanda aizvadīja bez sava līdera S. Vasiļjeva. Pamatīgi koncentrējoties vi-

sām spēlēm tika gūtas visas uzvaras un izdevās izvirzīties pirmajā vietā.

Toties otrajā posmā notika daudz kas negaidīts. Pirmajā sacensību dienā, kad mūsējie spēlēja ar vājākām komandām, ierindā bija arī S. Vasiļjevs. Diemžēl otrās dienas izšķirošajos notikumos S. Vasiļjevs nevarēja piedalīties, jo dzina pēdas nozagtajai automašīnai, kurā palika arī viņa sporta forma un rakete.

Tā kā komandas biedri cerēja uz S. Vasiļjeva diviem 100% punktiem, tas šoreiz cauri negāja un pašiem vajadzēja rādīt, ko tad spēj. Sākumā ar 4 : 2 tika pārspēta bronzas medaļniece - RTU komanda. Galvenajā spēlē ar s/k "L.K.M. - Plus" jaunajiem galda tenisistiem tika piedzīvots zaudējums ar 3 : 4. Toties pirmajā posmā izcīnītā uzvara ar 4 : 1 deva čempiona nosaukumu mūsējiem jau deviņus reizi, turklāt piekto reizi pēc kārtas. Komandas sastāvā: G. Rūsis, J. Zicāns, J. Apse un S. Vasiļjevs.

Pēc cita scenārija ritēja sacensības mūsu sieviešu komandai (O. Kartuzova, I. Jozepsone, J. Čaļenko). Pirmajā posmā mūsējās ar 3 : 4 zaudēja Rietumu bankas sponsorētajai Liepājas PA komandai, kuras rindās bija bijušās PSRS jaunatnes izlases dalībniece N. Kļimānova. Protams, sponsors šo komandu bija nodrošinājis ar firmas sporta formu un sporta inventāru.

Nekas cits neatlika arī mūsu sporta klubam, kā solīt materiālu stimulu, ja vien tiks gūts panākums. Tas viss sekmēja komandas noskaņojumu (ka arī viņas netiek aizmirstas) un komanda cīnījās slavējami. Izdarot gandrīz neiespējamo, mūsējās guva uzvaru ar 4 : 2. Ar to pietika, lai piekto reizi mūsu meitenes kļūtu par čempionēm.

Septembrī Bulgārijas galvaspilsētā notiks Pasaules studentu čempionāts. Startēšana paliek uz jautājuma zīmes, jo finanses ir diezgan lielas.

Liels paldies s/k "Universitātes Sports" priekšsēdētājam J. Melbārdim par viņa atsaucību un iejūtību risinot jebkuru jautājumu.

Vēlos lūgt LU vadību, ja vien ir iespējams, iedalīt lielāku zāli. Pagaidām rezultāts ir nenoliedzams. Komandu sporta veidos bez galda tenisistiem vēl par republikas čempioniem kļuvuši tikai šahisti. Ja ir rezultāts, tad jārada arī apstākļi šī demokrātiskā sporta veida tālākai izaugsmei. Bija pat bēdīgs fakts, ka mazajā galda tenisa zālē bija sanests tik daudz krēslu, ka uz dažām dienām bija jāpārtrauc mācību process. Gribas cerēt, ka nākotnē galda tenisisti joprojām vairo LU slavu un LU vadība darīs visu, lai galda tenisisti trenētos vēl labākos apstākļos nekā tagad.

Šajā sezonā ir izmaiņas arī komandas nosaukumā. Tagad startēsim ar nosaukumu - "US-VAD" - "Universitātes Sports" - Valsts apsardzes dienests. Motivācija: daļa sportistu tur strādā un mēs gaidām no VAD nedaudz materiālā atbalsta. Vēl nākošgad notiks Eiropas policistu čempionāts Itālijā, lai komandu labāk saliedētu un sagatavotu, ir nepieciešama šāda sadarbība.

Patīkami, ka galda tenisistiem iedalīta lielā zāle K. Valdemāra ielā 48 jau divas reizes nedēļā.

Iepriecina, ka Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātē veselības un sporta izglītības specialitātē iestājusies tenisiste Laura Krūmiņa no Cēsu BJSS, jo daiļā dzimuma pārstāves bija ļoti nepieciešamas.

Jau pirms mācībām ļoti aktīvi jauno sezonu uzsākusi daļa s/k "US" galda tenisistu: J. Zicāns, I. Jozepsone, nedaudz G. Rūsis, kuri piedalījušies jau vairākas sacensības.

Ceru, ka šī sezona būs spraiga un pieredzējušajiem sportistiem būs sevi jāapliecina, jo republikā ir parādījušies jaunieši un jauniešas, kas var pretoties mūsu izlases dalībniekiem.

GENĀDIJS KARTUZOVS,
LU galda tenisa sekcijas treneris

"Universitātes Avīze"

Redaktore ILZE BRINKMANE
Tekstus rediģē GINTA LEIKARTE
Datorsaiķinumu veido TOMS GRĪNBERGS UN
INGA BĒRZIŅA
Numurā izmantoti TOMA GRĪNBERGA foto un
ANDAS LASES zīmējumi

Adrese: Raiņa bulv. 19, 136. telpa, Rīga, LV-1586

Tālrunis: 7222944

Elektroniskais pasts: luua@lanet.lv (pagaidām izslēgts)

Reģistrācijas apliecības Nr. 535.

Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauc uz "UA" obligāta.

Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu autoru viedokli.